

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: Procesy Środowisko

Liceum Ogólnokształcące Zgromadzenia Córek Bożej
Miłości im. Franciszki Lechner
Bielsko-Biała

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 13-06-2013 - 15-08-2013 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Teresa Zając, Bożena Walaszczyk, Bernadeta Piestrak.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli organu prowadzącego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	15
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	6
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	5
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	26
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	19
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo oraz przedstawiciele samorządu szkolnego	7
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	7
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	14
Partnerzy szkoły, przedstawiciele organu prowadzącego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele organu prowadzącego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	7
Obserwacja zajęć			6
Obserwacja zajęć pozalekcyjnych			
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza danych zastanych			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Liceum Ogólnokształcące Zgromadzenia Córek Bożej Miłości im. Franciszki Lechner
Patron	Franciszka Lechner
Typ placówki	Liceum ogólnokształcące
Miejscowość	Bielsko-Biała
Ulica	BRONIEWSKIEGO
Numer	13
Kod pocztowy	43-300
Urząd pocztowy	BIELSKO-BIAŁA
Telefon	338292409
Fax	
Www	www.szkolacbm.eu
Regon	243107178
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	92
Oddziały	4
Nauczyciele pełnozatrudnieni	7
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	9
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	5
Średnia liczba uczących się w oddziale	23
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	13.14
Województwo	ŚLĄSKIE
Powiat	Bielsko-Biała
Gmina	Bielsko-Biała
Typ gminy	gmina miejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

Liceum Zgromadzenia Córek Bożej Miłości jest bezpłatną szkołą publiczną. Funkcjonuje nierozłącznie z Gimnazjum ZCBM, dzieląc się pomieszczeniami i bazą dydaktyczną. Placówka została powołana w Białej w 1887 r. Działalność swą reaktywowała w roku 2001, po 62 latach przerwy. Obecnie w liceum uczy się 92 uczniów, pracuje 18 nauczycieli, w tym 8 dyplomowanych. Oferta edukacyjna szkoły odpowiada zapotrzebowaniu uczniów. Młodzież uczy się w klasach z rozszerzeniami z języka polskiego, języka angielskiego i historii, biologii i chemii, matematyki i geografii. Placówka prowadzi działania informacyjne i promujące w postaci folderów, banerów, filmów, a także wyjazdów do gimnazjów.

Zabytkowy budynek szkoły położony jest w centrum miasta, co stanowi niewątpliwe udogodnienie dla uczniów dojeżdżających z okolic Bielska-Białej. Otaczające go drzewa, krzewy i rabaty kwiatowe dodatkowo podkreślają jego atrakcyjne usytuowanie. Szkoła sąsiaduje z kaplicą, w której młodzież spotyka się na cotygodniowych mszach św. i rekolekcjach.

Szkoła dysponuje bogatą bazą dydaktyczną. Sześć sal wyposażonych jest w tablice interaktywne, komputery, projektory, niektóre z nich dodatkowo posiadają telewizory plazmowe. Nowoczesna pracownia komputerowa zapewnia uczniom dostęp do Internetu. Sale lekcyjne są przestronne, jasne, czyste i estetycznie urządzone. W budynku mieści się sala gimnastyczna, siłownia, a jeszcze w tym roku rozpoczną się prace związane z budową nowoczesnego, wielofunkcyjnego boiska szkolnego. Na ścianach korytarzy umieszczono dyplomy licealistów, świadczące o wielu osiągnięciach w różnych dziedzinach, a w szklanych gablotach wyeksponowane są puchary zdobyte przez młodzież w zawodach sportowych. Ponadto o sukcesach uczniów można przeczytać na systematycznie aktualizowanej stronie internetowej.

Systematyczna analiza osiągnięć uczniów przyczynia się do podnoszenia efektów kształcenia. Stuprocentowa zdawalność matur i wysokie wyniki w mieście są tego dowodem. Szczególnym osiągnięciem szkoły w roku 2011/2012 było zajęcie II miejsca z języka polskiego i IV z matematyki wśród bielsko-bialskich liceów ogólnokształcących. Szkoła może poszczycić się licznym udziałem uczniów w konkursach i olimpiadach. Wśród nich znajdują się finaliści Ogólnopolskiej Olimpiady Teologii Katolickiej, Ogólnopolskiego Konkursu Języka Włoskiego "Il Bell Paese", zwycięzca w Konkursie Wiedzy o Międzynarodowym Prawie Humanitarnym Konfliktów Zbrojnych, a także osoby wyróżnione w międzyszkolnych konkursach języka angielskiego, włoskiego i niemieckiego, Rejonowych Mistrzostwach Pierwszej Pomocy Polskiego Czerwonego Krzyża, w konkursie "Państwo stanu wojennego - Polska 1981-83". Warto podkreślić, że Liceum kilkakrotnie było organizatorem Międzyszkolnego Konkursu Recytatorskiego, a w tym roku szkolnym "Potyczek Językowych" przeznaczonych dla uczniów gimnazjów. Zaangażowanie nauczycieli, nieustanne monitorowanie postępów młodzieży, indywidualne podejście do ucznia, kameralna atmosfera i przyjazny klimat wpływają na sukcesy licealistów. Absolwenci szkoły studiuje na wielu prestiżowych kierunkach najlepszych polskich uczelni.

Odkrywaniu pasji i talentów uczniów sprzyjają koła zainteresowań, fakultety dla maturzystów, konsultacje, schola, wyjazdy do Teatru Starego w Krakowie, a także liczne imprezy i uroczystości szkolne. Tradycją szkoły stały się akademie i przedstawienia uświetniające ważne wydarzenia państwowe i kościelne. Promowaniu talentów artystycznych uczniów sprzyjają Dni Otwarte Szkoły, podczas których młodzież prezentuje uzdolnienia muzyczne, wokalne i sportowe. Również coroczne festyny uświetniają występy uczniów.

Liceum wyróżnia letni obóz w Augustowie, organizowany przez nauczycieli wychowania fizycznego, na którym uczniowie nie tylko odpoczywają, ale i pełnią funkcję opiekunów. Zainteresowania sportowe młodzieży rozwijane są także na Szkolnym Klubie Sportowym, który przygotowuje do turniejów i zawodów sportowych. Zainteresowaniem licealistów cieszą się wyjazdy zagraniczne do Anglii, Irlandii, Austrii, Niemiec i Włoch.

Szkoła sprzyja rozwojowi inicjatyw uczniowskich. Młodzież chętnie uczestniczy w licznych akcjach charytatywnych takich jak: "Szlachetna Paczka", "Pola Nadziei", "Dzień Walki z Głodem", "Łyżwy dla Ubogiej Młodzieży z Ukrainy", "Bucik". Młodzież zbiera nakrętki na wózek inwalidzki, przeznaczony dla konkretnej osoby, sprzedaje stroiki i kartki świąteczne na rzecz głodujących dzieci z Afryki, zbiera makulaturę i fanty, współorganizuje festyn szkolny, co roku uczestniczy w zabawach i dyskotekach integracyjnych organizowanych dla dziewcząt Domu Pomocy Społecznej przy ul. Żywieckiej 20. Wszystkie powyższe działania są zgodne z chrześcijańskim charakterem szkoły, sprzyjają budowaniu przyjaznego klimatu i budują pozytywny wizerunek placówki w środowisku lokalnym. Odpowiedzialną postawę licealistów odzwierciedla dbałość o przygotowanie cotygodniowych, porannych apeli, troska o świąteczny wystrój klasy, dekorowanie gazetek klasowych, a także noszenie przepisowego stroju szkolnego, a w czasie uroczystości szkolnych galowego.

Liceum promuje postawy chrześcijańskie i obywatelskie, troszczy się o rozwój duchowy uczniów, rodziców i nauczycieli. Chętni wyjeżdżają na dni skupienia do Krakowa, w tym roku do Lednicy, uczestniczą w pielgrzymkach do miejsc świętych, zaś maturzyści co roku jadą na Jasną Górę. Drugoklasiści uczestniczą w Ogólnopolskim Forum Szkół Katolickich, słuchają wykładów i biorą udział w Drodze Krzyżowej na Wałach Jasnogórskich. Każdego roku szkoła organizuje Rekolekcje Wielkopostne, na które zapraszani są charyzmatyczni kapłani, a także inicjuje

spotkania z ludźmi wiary. Dotychczas młodzież miała okazję poznać min. o. Leona Knabita, dr Wandę Półtawską, ks. dr Tomasza Jaklewicza, o. dr Jana Górę czy ks. Eugeniusza Burzyka. Integracji formacji duchowej sprzyjają również uroczyste obchody świąt liturgicznych.

Kameralność Liceum, przyjazna atmosfera, wzajemna współpraca dyrekcji, nauczycieli, rodziców i uczniów, wysoka kultura osobista młodzieży i jej zaangażowanie w życie szkoły, a także wysoki poziom bezpieczeństwa sprawiają, iż podejmowane działania i wszelakie inicjatywy kształtują społeczne, chrześcijańskie i patriotyczne postawy uczniów zgodnie z mottem szkoły: "Czynić dobro, nieść radość, uszczęśliwiać i prowadzić do nieba".

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Procesy

Wymaganie: *Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy*

Komentarz:

Wypracowana wspólnie koncepcja pracy szkoły, świadcząca o niepowtarzalności i określonym charakterze Liceum, jest dostosowywana do potrzeb, akceptowana przez wszystkich, co umożliwi realizację bardzo wielu zadań, które mają charakter powszechny, różnorodny, systematyczny i mogą stać się źródłem inspiracji. Wymaganie zostało spełnione na poziomie bardzo wysokim.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana pracownikom szkoły. Jest ona oparta jest na zasadach i wartościach chrześcijańskich głoszonych przez Kościół Katolicki, co wynika z dokumentacji oraz opinii dyrektora. Najważniejsze założenia koncepcji w zakresie działalności dydaktycznej to ogólnie: podniesienie standardów nauczania i uczenia się, podejmowanie pracy z uczniami ambitnymi i troszczenie się o ich wszechstronny rozwój. Działania wychowawczo-opiekuńcze mają na celu kształtować cechy osobowości uczniów w oparciu o nauki i przesłanie Patronki – Franciszki Lechner: odwagę, pracowitość, kreatywność, sumienność, pracę na rzecz innych, porządek. Szkoła chce stawiać uczniom mądre wymagania i wyrównywać szanse edukacyjne wszystkich, a jednocześnie uwzględniać potrzeby, pasje i talenty uczniów szczególnie uzdolnionych, a ponadto wzmocnić poczucie identyfikacji ze szkołą, tworzyć przyjazną atmosferę w klasie i w szkole, dbać o edukację kulturalną i zdrowotną oraz kulturę fizyczną młodzieży. Zadaniem Liceum jest opieranie procesu wychowawczego na osobowej relacji nauczyciela i ucznia oraz na świadectwie życia chrześcijańskiego dawanego przez nauczycieli i pracowników szkoły, m. in. poprzez udział we mszy św. szkolnej i mszy św. dla rodziców i nauczycieli, uświadamianie, że ustalony jednolity strój codzienny dla uczniów ma wymiar wychowawczy i jest chrześcijańską odpowiedzią na materializm. Jednolity strój pomaga w zachowaniu dyscypliny, porządku i skromności, a także pomaga oceniać człowieka przez to kim jest, a nie przez to, co posiada, tworzy wspólnotę, uczy postawy wynikającej z sentencji: „trzeba bardziej być niż mieć”. Szkoła chce zapoznawać z zasadami i obowiązującymi procedurami, by były znane całej społeczności szkolnej i przestrzegane przez uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły. Ważnym założeniem koncepcji pracy szkoły jest promowanie Liceum w środowisku. Główne tezy dołączono do Planu Pracy Szkoły, a koncepcja została przyjęta do realizacji 5.10.2011 r. na posiedzeniu Rady Pedagogicznej, Uchwałą nr 1/2011/2012.14/15 nauczycieli stwierdziło w ankiecie, że Rada Pedagogiczna przyjęła wypracowaną wspólnie koncepcję pracy, której czują się współautorami. Jeden nauczyciel zaprezentował zdanie odrębne, twierdząc, że rada przyjęła koncepcję przygotowaną przez dyrektora. Nauczyciele w wywiadzie stwierdził, że priorytetem jest wysoki poziom nauczania i wychowanie katolickie, nad którymi pracuje się, rozwijając zainteresowania i zdolności licealistów, przezwyciężając trudności, rozszerzając ofertę edukacyjną o liczne wyjazdy i tworzenie nowoczesnej szkoły, która realizuje cele holistyczne i przygotowuje młodego człowieka do radzenia sobie we współczesnym świecie. Zdaniem pracowników niepedagogicznych, wartości które uznaje się w szkole za ważne: uczciwość, wrażliwość na drugiego człowieka, wiara, odpowiedzialność, patriotyzm, pracowitość, koleżeństwo, przyjaźń, otwartość, szacunek i zaufanie, zdrowy styl życia oraz kultura osobista.

Szkoła prowadzi działania realizujące koncepcję pracy szkoły. Na podstawie wypowiedzi dyrektora, nauczycieli i rodziców można stwierdzić, że w Liceum jest wiele stałych działań realizujących koncepcję pracy szkoły, niektóre są sporadyczne, ale także podjęto trud zorganizowania nowych przedsięwzięć, np.: utworzenie oddziału klasy pierwszej i drugiej składającej się z grup o wybranych przez uczniów rozszerzeniach, utworzenie oddziału klasy pierwszej ze zwiększoną liczbą godzin matematyki, geografii i języka angielskiego, utworzenie pracowni biologicznej, wzbogacenie o pomoce dydaktyczne pracowni chemicznej, zakup tablic interaktywnych i programów edukacyjnych z różnych przedmiotów, wyposażenie nauczycieli w laptopy służbowe, wprowadzenie dziennika elektronicznego, zorganizowanie wyjazdów zagranicznych. Nauczyciele Liceum zainicjowali warsztaty przedmiotowe dla uczniów klas trzecich gimnazjum, zorganizowali Powiatowy Konkurs Językowy "Potyczki Językowe" oraz warsztaty języka angielskiego dla maturzystów. W szkole podejmowane są różne inicjatywy mające na celu zebranie funduszy na rzecz budowy boiska szkolnego: bal karnawałowy dla rodziców, trzykrotna zbiórka makulatury, dwukrotna kwesta w sklepie Kaufland, rozprowadzenie cegiełek, organizacja festynu szkolnego, dwukrotne przedstawienia interaktywne "Cyrkowe fantazje". Młodzież angażuje się w akcje charytatywne, np. zbiórka makulatury, "Studnia dla Sudanu", "Poła Nadziei", "Szlachetna Paczka", zbiórka

żywności organizowana przez Polski Czerwony Krzyż. Nastąpiła adaptacja strychu szkolnego na pomieszczenia gospodarcze, archiwum szkolne. Działaniami stałymi są: prowadzenie fakultetów maturalnych, kół przedmiotowych i zainteresowań, konsultacji ze wszystkich przedmiotów, przeprowadzanie w klasach pierwszych diagnozy wstępnej, jej analiza i wykorzystanie do dalszej pracy z uczniami, w tym analiza wyników egzaminu gimnazjalnego uczniów przyjętych do liceum, zorganizowanie próbnego egzaminu maturalnego i diagnozy etapowej w klasach drugich, analizowanie wskaźnika Edukacyjnej Wartości Dodanej i podanie informacji o przyroście wiedzy i umiejętności ucznia po trzech latach nauki, organizowanie wyjazdów edukacyjnych, wyjazdów do teatrów w Krakowie, Katowicach, wyjść do Bielskiego Centrum Kultury, kina i teatru w Bielsku-Białej oraz na wykłady organizowane przez różne instytucje w celu poszerzenia wiedzy i pasji uczniów. Ważna jest praca z uczniem zdolnym, przygotowanie uczniów do olimpiad, konkursów przedmiotowych i sportowych. Dyrekcja i nauczyciele dbają o to, by przybywało osiągnięć z konkursów i olimpiad, ale także wspomagano słabszych uczniów przez dokonywanie diagnozy przyczyn trudności w nauce i podjęcie działań w zespole wychowawczym przy współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, prowadzenie konsultacji dla uczniów. W Liceum tworzy się tradycję szkoły, inicjując wiele działań, takich jak: organizacja Święta Szkoły, ślubowania uczniów klas pierwszych, apeli świątecznych i wigilii klasowych, szkolnych rekolekcji wielkopostnych, spotkań z ciekawymi ludźmi, wyjazdów uczniów klas drugich na Młodzieżowe Forum Szkół Katolickich, maturzystów na Jasną Górę. Organizowane są wyjazdy zagraniczne: Włochy, Anglia, Austria, Irlandia, Szkocja, Litwa, Czechy, Niemcy, które stanowią pretekst, żeby uczniowie poznawali kulturę i zabytki danego kraju, tradycje i walory turystyczne różnych regionów, ludowe tańce i pieśni, regionalną kuchnię, życie i twórczość wybitnych przedstawicieli narodowej kultury, najwartościowsze pozycje krajowej literatury oraz życie, pamiątki i miejsca związane z Patronką szkoły. Szkoła organizuje od 2002 roku festyny rodzinne o różnej tematyce /żeglarskiej, regionalnej, muzycznej, tanecznej, weselnej/ i włącza młodzież do licznych akcji charytatywnych, w tym w ramach Pól Nadziei, na rzecz powodzian, na boisko szkolne. Tradycją Liceum jest od 2002 r. 10-dniowy wypoczynek letni w Augustowie i współpraca ze szkołami katolickimi Diecezji Bielsko-Żywieckiej, wyjazdy na Forum Szkół Katolickich do Częstochowy. Co roku odbywają się spotkania uczniów, nauczycieli, dyrektorów szkół katolickich. W tym roku szkoła zorganizowała spotkanie dla dyrektorów. W Święcie Szkoły uczestniczyli nauczyciele I uczniowie szkół katolickich. Szkoła bierze udział w szkoleniach, konferencjach I najważniejszych uroczystościach innych szkół katolickich: nadanie imienia, jubileusze. Tradycją szkoły są organizowane co roku przedstawienia dla rodziców i zaproszonych gości, zwykle w styczniu danego roku. W przedstawieniu "Cyrkowe fantazje" wzięło udział ok. 60 uczniów gimnazjum i liceum i 3 nauczycieli. Liceum może się pochwalić dziewięciokrotną współorganizacją dwudniowego międzyszkolnego rajdu górskiego "Bartek" 2-3 maja i konkursu historycznego na temat. podziemia niepodległościowego Polski powojennej. Rajd odbywa się śladami żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych na pamiątkę zajęcia Wisły przez oddziały kpt. Bartka 3 maja 1946 roku. Prowadzone są lekcje wychowawcze o bezpieczeństwie uczniów i przestrzeganiu zasad higieny pogadanki na lekcjach i przerwach na temat przestrzegania zasad obowiązujących w szkole/ jednolity strój, zamienne obuwie/. Informuje się rodziców i uczniów o zagrożeniach wynikających z korzystania z nowych technologii informacyjnych, propaguje aktywny styl życia na apelach szkolnych i lekcjach wychowawczych. Działaniami sporadycznymi są: przeprowadzenie remontów w budynku szkolnym, wzbogacenie księgozbioru w bibliotece, przekazywanie informacji nauczycielom o konieczności wykorzystania zakupionych w latach poprzednich pomocy dydaktycznych oraz pracowni multimedialnej i komputerowej, zbieranie informacji o potrzebach nauczycieli związanych z pomocami naukowymi i pomocy materialnej uczniom szkoły.

Koncepcja pracy szkoły jest analizowana. 14/15 nauczycieli oświadczyło w wywiadzie, że uczestniczyli w pracach nad analizą lub modyfikacją koncepcji pracy szkoły, jeden nauczyciel nie potwierdził swej aktywności w tym zakresie. Koncepcja pracy jest analizowana, zdaniem pedagogów, w czasie zebrań zespołów przedmiotowych i Rady Pedagogicznej i jeśli jest to uzasadnione, wprowadza się zmiany. Dyrektor stwierdził w ankiecie, że robią to wybrani przez dyrekcję nauczyciele oraz ci, którzy sami się zgłosili. Zdaniem dyrektora wnioski, wynikające z analizy koncepcji pracy szkoły, a wdrażane w bieżącym roku szkolnym są następujące: przygotowanie uczniów do życia w społeczeństwie informacyjnym, wykorzystywanie w nauczaniu programów komputerowych oraz Internetu, wzmocnienie działań szkoły rozwijających u uczniów wrażliwość na potrzeby innych poprzez wzięcie udziału w wielu akcjach charytatywnych, rozwijanie kompetencji potrzebnych na rynku pracy.

Modyfikacje koncepcji pracy szkoły są wynikiem tych analiz. Zdaniem nauczycieli dokonano zmian w koncepcji pracy szkoły polegających na likwidacji rozszerzenia humanistycznego na rzecz matematyczno-geograficznego. Wprowadzono dodatkową godzinę matematyki i języka angielskiego. Podjęto decyzje dotyczące zakupu pomocy dydaktycznych w związku ze zmianą profilu. Rozszerzono też zadania związane z wychowaniem w zakresie korzystania z Internetu. Dopisano do koncepcji otwartość na zmiany w stroju szkolnym. Wprowadzono dwa dni, kiedy można zakładać kolorowe ubrania. Zdaniem dyrektora zwrócono większą uwagę na przygotowanie uczniów do życia w społeczeństwie informacyjnym –zakupiono oprogramowania edukacyjne do tablic interaktywnych z różnych przedmiotów. Wzbogacono pracownię komputerową, a nauczycieli wyposażono w służbowe laptopy, wprowadzono dziennik elektroniczny. Wzmocniono działania szkoły rozwijające u uczniów wrażliwość na potrzeby innych - zaangażowano się w różne akcje charytatywne Np. w ramach akcji "Pola Nadziei" szkoła zebrała w 2012

i 2013 roku ponad 32 tys. zł, a w czasie różnorodnych działań związanych ze zbieraniem pieniędzy na boisko szkolne zgromadzono ponad 160 tys. złotych. Szkoła zwraca uwagę na rozwój kompetencji potrzebnych na rynku pracy, polegające na wzbogaceniu wiedzy z zakresu informatyki, matematyki i języka angielskiego.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana uczniom i akceptowana przez nich. Zdaniem uczniów największy nacisk kładzie się na wychowanie, którego celem jest ukształtowanie jak najlepszego człowieka dorosłego oraz wzmacnianie wiary katolickiej. Ważne jest dobre przygotowanie do dalszego życia i studiów. Duży nacisk kładzie się na naukę i przygotowanie do egzaminu maturalnego - ważny jest wynik. Szkoła dba o budowanie właściwych relacji między nauczycielami a uczniami i tworzenie indywidualnego, bliskiego stosunku między sobą. Liceum wyróżniają mundurki oraz zasady postępowania wynikające z religii, np. msza św. oraz przyjazna atmosfera, mała liczba klas i mniejsza niż w innych szkołach liczba uczniów w klasie. Powyższe stwierdzenia świadczą, że uczniowie znają koncepcję pracy szkoły. Dyrektor twierdzi, że dokument jest omawiany na lekcjach wychowawczych i umieszczany do wglądu na stronie internetowej szkoły, w pokoju nauczycielskim i sekretariacie szkoły. Uczniowie przedstawiają swoje propozycje działań, dyskutują na temat konkretnych rozwiązań. Licealistom podobają się relacje uczeń - nauczyciel, ponieważ nauczyciele pomagają w pracy, budują się silne więzi w klasie. Czas spędzany z nauczycielami nie ogranicza się do lekcji od poniedziałku do piątku, ale spotykają się z nimi także w soboty na festynach, akcjach, np. PCK. To buduje więzi i przyjaźnie. Kolejnym akceptowanym zjawiskiem jest otwartość uczniów. Pierwszoklasista jest miło przyjmowany przez starszych kolegów, oprowadzany po szkole, wskazuje się mu nauczycieli i odpowiada na pytania. Uczniowie wobec siebie są otwarci, darzą się szacunkiem i młodzież chce przebywać ze sobą. Pozytywne są jeszcze różne akcje organizowane przez szkołę: festyn, cyrk, przedstawienia. Cotygodniowy apel daje możliwość wypowiedzenia się, przypomnienia ważnych informacji. Atrakcyjne są wycieczki zagraniczne dostępne dla każdego. Nie podoba się uczniom mała sala gimnastyczna, niektórym mundurki, bo ograniczają swobodę wyrażania siebie przez ubiór, co świadczy o tym, że uczniowie w większości akceptują koncepcję, ale kwestia ubioru szkolnego budzi ich wątpliwości, a akcja zbierania pieniędzy na boisko szkolne i jego budowa wydaje się sprawą pilną.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana rodzicom i akceptowana przez nich.

Dyrektor twierdzi, że zapoznaje rodziców z głównymi założeniami koncepcji pracy szkoły na pierwszym spotkaniu przed rozpoczęciem roku szkolnego, a także nauczyciele wychowawcy na spotkaniu klasowym we wrześniu. Podobnie jak uczniowie, rodzice mają wgląd do „Koncepcji pracy szkoły” na stronie internetowej szkoły, na gazetce w holu szkolnym oraz w sekretariacie. O założeniach koncepcji przypomina się w trakcie całego roku szkolnego, w odniesieniu do jej aspektów, które w danej chwili są ważne. Wypowiedzi rodziców w wywiadzie grupowym świadczą o znajomości koncepcji pracy szkoły, ponieważ twierdzą oni, że w szkole uznaje się wartości chrześcijańskie, katolickie, dba o wychowanie na dobrych obywateli, patriotów i katolików. Według rodziców grono pedagogiczne poświęca swój czas i energię na realizację tych wartości. W szkole zwraca się uwagę na kulturę osobistą, życzliwe relacje interpersonalne, uczciwość, pracowitość, zgodnie z mottem patronki szkoły - Franciszki Lechner. Wartości promowane w szkole, w opinii rodziców, są ważne dla nich i uczniów, gdyż uczą pracowitości, koleżeńskości, bezinteresowności na rzecz innych, kompromisu i przestrzegania zasad, kształtują osobowość uczniów poprzez uczestnictwo w mszy świętej. Uczniowie świadomie wybierają tę szkołę, mają wpływ na to, co się w niej dzieje. Rada Rodziców ma możliwość podejmowania decyzji w sprawie organizacji imprez, podejmowanych na terenie szkoły akcji, na wybór firmy ubezpieczeniowej dla swoich dzieci, wyjazdów uczniów.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Oferta edukacyjna umożliwi realizację podstawy programowej*

Komentarz:

Oferta edukacyjna szkoły jest bogata i realizuje z wykorzystaniem nowatorskich rozwiązań podstawę programową kształcenia ogólnego, co jest systematycznie monitorowane i zgodne z oczekiwaniami rodziców i uczniów, dla których najistotniejszą rolą szkoły jest przygotowanie do dalszego życia i nauki na studiach. Część uczniów (około 42%) i rodziców (około 21%) stwierdziła, że szkoła nie umożliwi licealistom nauczenia się najważniejszych dla nich rzeczy. Szkoła realizuje działania zmierzające do ukształtowania umiejętności, które wynikają z potrzeb współczesnego rynku pracy. Nie wszyscy uczniowie (około 30%) i rodzice (około 14%) uważają, że szkoła pomaga rozwijać zainteresowania młodzieży. Wymaganie zostało spełnione na poziomie wysokim.

Oferta edukacyjna jest spójna z podstawą programową. Na 6 obserwowanych zajęciach nauczyciele realizowali elementy podstawy programowej: rozumienie wypowiedzi ustnych i pisemnych, konstruowanie krótkich i dłuższych wypowiedzi ustnych, tworzenie prostej wypowiedzi pisemnej, zastosowanie wiedzy w praktyce (głównie języki obce). Dyrektor i nauczyciele przyznali, że zwracają uwagę na treści, wymagania, czyli cele szczegółowe i ogólne, na sposoby realizacji podstawy programowej. Nauczyciele podali w wywiadzie następujące przykłady: z chemii i fizyki prowadzone są doświadczenia, pracuje się metodą projektu. Treści podstawy programowej realizowane są także poza terenem szkoły: wyjazdy zagraniczne: Szkocja, Irlandia, Anglia, Austria. Uczniowie wybierają sposób realizacji dwóch godzin wychowania fizycznego (ścianki wspinaczkowe, lodowisko, zajęcia z pierwszej pomocy). Według nauczycieli uczniowie pracują nowoczesnymi metodami, wykorzystującymi najnowsze środki dydaktyczne (prezentacje, ankiety, reklamy, filmy). W czasie Akademii z okazji 11 Listopada uczniowie mieli możliwość zaprezentowania swoich talentów wokalnych, plastycznych, muzycznych.

Oferta edukacyjna jest zgodna z potrzebami uczniów. Licealiści wymienili następujące rzeczy, których przede wszystkim chcieliby się nauczyć w szkole: wiedza i umiejętności przydatne w dalszej nauce i w życiu - 15, wiedza przedmiotowa - 13, właściwe postawy - 8, języki obce - 6, umiejętności społeczne i umiejętność uczenia się - po 4, radzenia sobie z trudnościami - 3. Rodzice określili potrzeby edukacyjne swoich dzieci w następującej hierarchii: najważniejsze ich zdaniem jest to, żeby Liceum dobrze przygotowało do egzaminu maturalnego oraz studiów, potem wymieniono rozwój zainteresowań, kształtowanie właściwych postaw i naukę języków obcych. 15/26 ankietowanych uczniów powiedziało, że szkoła umożliwia im nauczenie się najważniejszych dla nich rzeczy, natomiast 11/26 było odmiennego zdania. Z kolei 11/14 rodziców stwierdziło w ankiecie, że szkoła zaspokaja potrzeby edukacyjne ich dzieci, 3 było przeciwnego zdania. Z wypowiedzi nauczycieli wynika, że zaspokajając potrzeby edukacyjne uczniów, organizują fakultety dla maturzystów, oprócz tego, jeśli komuś jest to potrzebne, pracuje się indywidualnie poza czasem obowiązkowych zajęć, żeby podpowiedzieć, jak należy się uczyć. Funkcjonują w szkole koła, np. gry na gitarze, Szkolny Klub Sportowy (siatkówka, koszykówka, piłka nożna, badminton, - uzależnione od kalendarza rozgrywek międzyszkolnych). Koła zainteresowań przygotowują do różnorodnych konkursów czy olimpiad: konkurs wiedzy z Biblii "Jonasz", Olimpiada Filozoficzna, Literatury i Języka Polskiego, Historyczna, o Polsce i Świecie Współczesnym, konkursy językowe (angielski, włoski). Nauczyciele na lekcjach wychowawczych organizują zajęcia na temat, jak się uczyć.

Oferta edukacyjna uwzględnia kształtowanie kompetencji potrzebnych na rynku pracy. W czasie wywiadu partnerzy i przedstawiciele organu prowadzącego wskazali wiele przykładów umiejętności przydatnych na rynku pracy, które rozwija Liceum. Szkoła wzbogaca wiedzę z języka angielskiego i informatyki: dodatkowe godziny z języka angielskiego w klasie III. Doskonali się komunikację w języku ojczystym i angielskim. Stosuje się kształcenie umiejętności w grupie, analizowanie informacji, samodzielność. Kształtuje się wiarę we własne możliwości, dba o kulturę osobistą, logiczne myślenie, obowiązkowość i punktualność. Powstają koła teatralne, których działalność wypracowuje umiejętność publicznego występowania. Młodzież uczestniczy w konkursach i akcjach charytatywnych. Obozy żeglarskie umożliwiają rozwijanie zainteresowań żegluga. Nauczyciele uczą, jak się rozwijać i pozyskiwać wiedzę. Szkoła współpracuje z Polskim Czerwonym Krzyżem od 2008 roku poprzez organizowanie konkursów i udział w nich (Konkurs Prawo Humanitarne - uczeń w ramach nagrody wyjechał do Brukseli), pomoc żywieniową, zbiórki pieniężne. Uczniowie włączają się w akcję "Góra Grosza" oraz włączają się w akcję szkolenia z pierwszej pomocy przedmedycznej i uczestniczą w akcji krwiodawstwa. Szkoła we współpracy z Salwatoriąskim Stowarzyszeniem Hospicyjnym w Bielsku-Białej bierze udział w ogólnopolskiej akcji charytatywnej "Pola Nadziei", osiąga duże efekty w realizacji tego projektu. Znajduje się wśród szkół najbardziej zaangażowanych w pomoc w budowie stacjonarnego hospicjum w Bielsku-Białej (zbiórki pieniężne w Tesco, prowadzenie kawiarenki w szkole, z której dochód jest przeznaczony na ten cel, organizacja festynów - dochód z ostatniego festynu 14 000 zł, wystawienie w szkole przedstawienia cyrkowego przez nauczycieli i uczniów, z którego dochód przeznaczono na hospicjum). W ciągu ostatnich dwóch lat szkoła przekazała łącznie 27 000 zł. Młodzież uczestniczy w, organizowanych przez pracowników radia diecezjalnego Anioł Beskidów, warsztatach w ramach zajęć dodatkowych. Licealiści biorą udział w audycjach, nagrywając wiersze, bajki. Mają na antenie Anioła Beskidów swój program, co pozwala im kształtować wiele umiejętności. Dyrektor oraz nauczyciele wskazali następujące działania, które ich zdaniem kształtują kompetencje niezbędne na rynku pracy: wzmocniono edukację matematyczną, wprowadzono dodatkową godzinę matematyki, kładzie się nacisk na naukę języków obcych,

kształtuje się takie postawy przydatne w pracy jak : odpowiedzialność, kreatywność, sumienność, co wynika z realizowania Programu Wychowawczego. Nauczyciele podali przykłady: symuluje się rozmowę kwalifikacyjną w sprawie pracy, uczy się pisania curriculum vitae, listu motywacyjnego. Przydziela się rolę lidera, pracuje w grupie i metodą projektu. Zasady obowiązujące w szkole uczą przestrzegania procedur, umiejętności negocjacyjnych, rozwiązywania konfliktów, ćwiczona jest autoprezentacja. Udział w akcjach charytatywnych przygotowuje do życia społecznego, ćwicząc empatię i wrażliwość. Dyrektor wskazał także dodatkowe kompetencje kształtowane przez Liceum: skuteczne porozumiewanie się, umiejętności informatyczne, zdolność nieustannego uczenia się i doskonalenia, kompetencje obywatelskie, świadomość i ekspresja kulturalna, planowanie i wnioskowanie.

Realizacja podstawy programowej jest monitorowana. Zdaniem dyrektora podstawa programowa monitorowana jest na bieżąco podczas kontroli dokumentacji zapisów tematów lekcyjnych w dziennikach, prowadzonych obserwacji lekcji i rozmów z nauczycielami na temat realizacji treści podstawy programowej. Na podstawie wypowiedzi dyrektora i nauczycieli można stwierdzić , że dwa razy w roku sporządzane są przez nauczycieli pisemne sprawozdania z realizacji treści programowej oraz z realizacji wymaganej liczby godzin z każdego przedmiotu. Dyrektor dwa razy w roku, w sprawozdaniu z nadzoru zawiera między innymi wnioski z realizacji podstawy programowej, np. „Podstawa programowa jest w szkole realizowana, założone cele zajęć są realizowane, coraz częściej stosowane są na lekcjach prezentacje i programy edukacyjne, w procesie nauczania wykorzystywane są tablice interaktywne. Uczniowie są systematycznie oceniani, otrzymują dużo ocen za różne formy aktywności. Nauczyciele stosują aktywne metody nauczania, różnorodne formy pracy i środki dydaktyczne. Zajęcia prowadzone są w dobrym tempie, a uczniowie pracują bardzo aktywnie”. Nauczyciele dbają o korelację przedmiotów. Podstawa programowa jest realizowana zgodnie z planem. Dodatkowo dyrektor sprawdza dostosowanie programów do podstawy programowej. Nauczyciele stwierdzili, że przydzielane są dodatkowe zastępstwa, jeśli coś trzeba nadrobić.

Oferta edukacyjna szkoły jest modyfikowana w celu umożliwienia pełniejszego rozwoju uczniów. Uczniowie w ankiecie ocenili, że szkoła pomaga im rozwijać zainteresowania 18/26, a przeciwnie zdanie wyraziło 8/26 uczniów. Z kolei według 12/14 rodziców szkoła spełnia ww. zadanie, a według 2/14 nie realizuje go. W opinii dyrektora, nauczycieli i partnerów oferta edukacyjna jest systematycznie dostosowywana do potrzeb uczniów. Zwraca się szczególną uwagę na rozwój kompetencji potrzebnych na rynku pracy: zwiększenie liczby godzin języka angielskiego w klasie trzeciej Liceum, dbałość o umiejętności informatyczne, dzięki zastosowaniu nowoczesnych środków dydaktycznych i dostępności Internetu w całym budynku. W szkole są mało liczne klasy i utworzono jeden oddział klasy pierwszej, składającej się z dwóch grup o różnych rozszerzeniach, w tym matematyki i geografii. Mało liczne oddziały umożliwiają prowadzenie lekcji metodami aktywizującymi (doświadczenia z chemii, fizyki, biologii). Rozszerzany jest zakres kół zainteresowań i fakultetów, a w czasie zajęć nie uczy się tylko języka obcego, ale również otwartości na inne kultury, różnic kulturowych oraz zdobywa pewność siebie w umiejętności mówienia w języku obcym. Wyjazdy zagraniczne i warsztaty z języka angielskiego dla maturzystów mają na celu kształcenie umiejętności mówienia w języku obcym. Szkoła proponuje swym uczniom bardzo różnorodne akcje charytatywne. Oferta szkoły jest modyfikowana, wzbogacana i umożliwia rozwój zainteresowań uczniów. Partnerzy i przedstawiciele organu prowadzącego dodali jeszcze informację, że w szkole kształtuje się kreatywność uczniów przez organizację happeningów przed Ratuszem w Bielsku-Białej.

Szkoła realizuje nowatorskie rozwiązania programowe. Według dyrektora i nauczycieli są one realizowane poprzez: prowadzenie zajęć z języka włoskiego w oparciu o program autorski nauczyciela, stosowanie na zajęciach tablic interaktywnych / w szkole jest 10 tablic/ i programów edukacyjnych z różnych przedmiotów, doskonalenie umiejętności językowych i poszerzenie wiedzy uczniów o krajach UE przez liczne i powszechne wyjazdy zagraniczne, organizację apeli szkolnych z wykorzystaniem prezentacji, talentów muzycznych, teatralnych uczniów, spotkań z ciekawymi ludźmi (ojcowie Knabit i Góra). Szkoła pozyskuje środki pozabudżetowe na rzecz budowy boiska szkolnego. Organizowane są trzydniowe Rekolekcje Wielkopostne, rozszerza się działalność charytatywną i organizuje wiele imprez i uroczystości integrujących społeczność szkolną.

Poziom spełniania wymagania: B

Procesy edukacyjne są planowane i organizowane zgodnie z zalecanymi warunkami i sposobami realizacji podstawy programowej z zastosowaniem nowoczesnych pomocy dydaktycznych, systematycznie poddawane ocenie, z której wyciąga się wnioski, w miarę możliwości i potrzeb wdraża. Dyrekcja i nauczyciele, współpracując ze sobą, wspierają i motywują uczniów do osiągnięcia jak najlepszych wyników przez ocenianie, informowanie o wynikach i szczegółowe monitorowanie osiągnięć młodzieży, które są prezentowane w różnych formach. Szkoła organizuje zajęcia zwiększające szanse edukacyjne uczniom z trudnościami w nauce oraz uczniom szczególnie uzdolnionym. Wymaganie zostało spełnione na poziomie bardzo wysokim.

W szkole wykorzystuje się zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej. Dyrektor szkoły w ankiecie stwierdził, że uwzględniane są zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów, a szkoła organizuje zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dla uczniów mających trudności – konsultacje ze wszystkich przedmiotów oraz dla uczniów, którzy mają szczególne zdolności – koła zainteresowań, fakultety maturalne i warsztaty językowe. Nauczyciele przedmiotów odwołują się do zasobów biblioteki szkolnej i współpracują z nauczycielem bibliotekarzem w celu wszechstronnego przygotowania uczniów do samokształcenia i świadomego wyszukiwania, selekcjonowania i wykorzystywania informacji. Zamiłowanie do czytelnictwa uczniowie od początku roku rozwijają poprzez: słuchanie pięknego czytania (w tym audiobooki), rozmowy o przeczytanych utworach, uczenie się na pamięć wierszy. Nauczyciele języka polskiego na IV etapie edukacyjnym wykorzystują metody aktywizujące. Z form proponowanych przez nową podstawę programową stosują m. in.: dyskusję, debatę, dramę, drzewko decyzyjne, metaplan, symulację, burzę mózgów, ekranizację utworu, film dydaktyczny. Uczniowie korzystają ze sprzętu informatycznego podczas nauki języka polskiego, historii, matematyki, geografii, chemii, biologii, języków obcych: tablicy interaktywnej, rzutnika multimedialnego i komputera z dostępem do Internetu. W bieżącym roku szkolnym uczniowie realizowali edukację historyczną i społeczną w sprzyjającej formie: odwiedzali miejsca historyczne, spotykali się z ludźmi pełniącymi ważne role społeczne, analizowali materiały źródłowe, oglądali edukacyjne filmy historyczne i filmy dotyczące sytuacji społeczno-politycznej oraz uczestniczyli w uroczystości upamiętniającej wydarzenia historyczne. W trosce o to, aby uczniowie odczuwali motywującą satysfakcję z działalności twórczej, szkoła stwarza warunki do prezentowania osiągnięć uczniów. Kształtując świadome i właściwe uczestnictwo w świecie kultury, szkoła podejmuje przedsięwzięcia umożliwiające uczniom kontakt z różnymi instytucjami kultury. Za podstawowy cel kształcenia w nauczaniu języków obcych nowożytnych przyjęto skuteczne porozumiewanie się w języku obcym. Priorytetem jest zatem umiejętność osiągnięcia przez ucznia różnych celów komunikacyjnych. Szkoła kształci tę umiejętność: podczas oglądania filmów w oryginalnej wersji językowej, poprzez odsłuchiwanie nagrań, konwersacji na lekcji, scenki, dyskusje, rozmowy z obcokrajowcami podczas wycieczek zagranicznych. Drugi język obcy nauczany jest w grupach. W nauczaniu geografii nauczyciel ogranicza zakres wiedzy encyklopedycznej na rzecz kształtowania u uczniów umiejętności korzystania z różnego rodzaju źródeł informacji geograficznej i ich analizy. Treści biologii są realizowane w różnych formach. Uczniowie na wybranych zajęciach przeprowadzają doświadczenia, dokonują obserwacji mikroskopowych, uczestniczą w wycieczkach dydaktycznych, oglądają filmy dydaktyczne. W nauczaniu chemii na IV etapie edukacyjnym nauczyciel na wybranych zajęciach, w zależności od tematyki, przeprowadza doświadczenia i eksperymenty. Lekcje wychowania fizycznego są realizowane w innych niż klasowo-lekcyjnych formach. Szkoła organizuje zajęcia wychowania fizycznego: rekreacyjno-zdrowotne (lodowisko, ścianka wspinaczkowa). Nauczyciele ze wszystkich przedmiotów sprawdzają spełnianie przez uczniów poszczególnych wymagań (ogólnych i szczegółowych) określonych w podstawie programowej, przeprowadzając sprawdziany, kartkówki, testy, ćwiczenia, odpytywanie ustne. Aby organizacyjnie wspomóc realizację podstawy programowej szkoła wprowadziła dokładny harmonogram wyjść i wycieczek szkolnych. Zgodnie z zaleceniami określonymi w podstawie programowej bardzo dużą wagę nauczyciele zwracają na bezpieczeństwo uczniów. Starannie opracowywane są plany dyżurów podczas przerw, a same dyżury wypełniane są przez nauczycieli rzetelnie, z dużą odpowiedzialnością. Liczba uczniów w klasach nie przekracza 25 osób. Aby wzmocnić dobre warunki pracy szkoła jest systematycznie remontowana. Przeprowadzono remonty w całym budynku szkolnym, dobudowano szatnię szkolną wraz z dwiema salami. Wymieniono instalację elektryczną, stolarkę okienną, wewnętrzną instalację grzewczą, zainstalowano mechaniczną wentylację w szatni. Sale lekcyjne są wyposażone w nowe meble, pomoce dydaktyczne, komputery, projektory, tablice interaktywne, mają stały dostęp do Internetu. Ankietowani nauczyciele wśród stosowanych przez nich zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej najczęściej wymieniali: opracowanie wymagań

szczegółowych i celów kształcenia oraz dostosowanie treści nauczania do podstawy programowej poprzez organizację zajęć zwiększających szanse edukacyjne uczniów zdolnych i mających trudności (realizacja projektów edukacyjnych, koła zainteresowań, konsultacje, fakultety, zajęcia w terenie, ćwiczenia praktyczne i przeprowadzenie doświadczeń). Procesy edukacyjne są planowane. Dyrektor podaje, że w szkole planuje się procesy edukacyjne z dużym wyprzedzeniem. W drugim półroczu roku szkolnego przygotowujemy arkusz organizacyjny szkoły na kolejny rok szkolny wraz z planami nauczania dla określonego rocznika na trzy lata nauki w szkole, uwzględniając liczbę godzin na poszczególne przedmioty zgodnie z rozporządzeniem o ramowych planach nauczania na cały etap edukacyjny. Zwraca się uwagę na to, by liczba godzin w tygodniu dla danej klasy nie przekraczała tej określonej w rozporządzeniu. Wyjątkowo, na prośbę nauczycieli i w trosce o dobro ucznia, dyrekcja zwraca się do organu prowadzącego o dodatkowe godziny, np. z języka angielskiego. Nauczyciele w trakcie roku szkolnego mają możliwość przedstawienia podczas spotkań w zespołach i na zebraniach Rady Pedagogicznej swoich przemyśleń, pomysłów czy innowacji. Klasy dzielone są na grupy na zajęciach z języków obcych, informatyki i wychowania fizycznego. Nauczyciele, którzy w przyszłym roku szkolnym będą uczyć w klasie pierwszej, dokonują analizy podstawy programowej i programów nauczania i występują z wnioskiem do dyrektora szkoły o ich zatwierdzenie na dany etap edukacyjny, przygotowują wymagania edukacyjne. Nauczyciele samodzielnie decydują o planie pracy, organizacji wycieczek, decydują o tym, jakie należy podjąć działania w pracy z uczniami z opinią z poradni pedagogiczno-psychologicznej. Podział godzin układa się uwzględniając przepisy bhp, zwracając uwagę, aby uczniowie nie byli obciążeni w danym dniu i aby przedmioty wymagające podobnego wysiłku umysłowego nie następowały po sobie. Na każdy rok szkolny w koncepcji pracy szkoły, wprowadzane są zmiany i uwzględnia się propozycje nauczycieli czy pracowników szkoły. Ponadto opracowywane jest kalendarium pracy na cały rok, który uwzględnia m. in. terminy uroczystości i imprez szkolnych, zebrań i konsultacji z rodzicami, zebrań Rady Pedagogicznej, konferencji szkoleniowych, spotkań zespołu ds. wychowawczych wystawienia ocen proponowanych i rocznych, tematykę najważniejszych apeli szkolnych, termin festynu i wycieczek szkolnych. Na początku roku szkolnego uczniowie oraz ich rodzice zapoznawani są z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania, w tym z Przedmiotowymi Systemami Oceniania z poszczególnych przedmiotów, zawierającymi wymagania edukacyjne, kryteria oceniania, sposoby i zasady oceniania. Oferta kół zainteresowań uwzględnia potrzeby i talenty uczniów, a także prośby, propozycje rodziców czy nauczycieli. Wszyscy ankietowani nauczyciele podają, że w planowaniu procesów edukacyjnych w odniesieniu do nauczanego przedmiotu uwzględniają: wyposażenie szkoły, warunki lokalowe, podstawę programową, wymagania egzaminacyjne, sugestie z prac zespołów przedmiotowych oraz konferencji, dostosowywanie metod pracy do uczniów z opiniami Poradni Psychologiczno Pedagogicznej, doświadczenia z poprzednich lat oraz potrzeby i możliwości uczniów, liczebność klas i czas potrzebny do zrealizowania poszczególnych treści, organizację roku szkolnego. Organizacja procesów edukacyjnych sprzyja uczeniu się. Analiza dokumentów szkoły potwierdza, że liczba godzin dla poszczególnych klas jest rozłożona równomiernie na poszczególne dni tygodnia, a ułożenie przedmiotów w planie zajęć dydaktyczno-wychowawczych uwzględnia potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia. Uwzględnia również potrzebę różnicowania zajęć w każdym dniu oraz zasadę niełączenia w kilkugodzinne bloki zajęć z tego samego przedmiotu. Uczniowie każdego dnia mają podobną liczbę zajęć, a także nie mają ścisłych przedmiotów ułożonych pod rząd. Wielkość sal lekcyjnych jest odpowiednia do liczebności klas. Klasa pierwsza Liceum liczy 24 uczniów i dzieli się na dwa oddziały A oraz B, Klasa druga liczy 25 uczniów, jest również podzielona na dwa oddziały: A i B. W roku szkolnym 2012/2013 dwie klasy trzecie Liceum liczyły po 23 i 20 osób. Siedem sal lekcyjnych, z których korzystają uczniowie Liceum znajdują się na piętrze I (3 sale), na parterze (4 sale), w tym pracownia informatyczna i chemiczna jest wspólna dla uczniów zarówno Gimnazjum, jak i Liceum. Obserwacja zajęć lekcyjnych potwierdza, że nauczyciele mają idealne warunki do uczenia ze względu na mało liczne grupy, np. na zajęciach z języka obcego. Większość nauczycieli stara się angażować wszystkich uczniów na lekcji i reagują w każdej sytuacji w przypadku uczniów niezaangażowanych, a uczniowie mają możliwość wyrażania własnych opinii. Zajęcia prowadzono w dobrym tempie, zadania były różnorodne, dobór metod i form pracy nie na wszystkich lekcjach motywował uczniów do aktywności. Stosowane w szkole metody nauczania sprzyjają uczeniu się. Ankietowani nauczyciele podali, że najczęściej na lekcji stosują następujące metody nauczania: metodę aktywnej pracy w grupach i parach z wykorzystaniem nowoczesnej technologii (komputer, projektor, tablica interaktywna), gry i zabawy, debatę, burzę mózgow, indywidualizację pracy (symulacja pisemnych i ustnych egzaminów maturalnych), ćwiczenia laboratoryjne, zajęcia w terenie. Obserwacja zajęć potwierdza, że nauczyciele stwarzają uczniom możliwość samodzielnego wykonywania zadań oraz stosują formy pracy zespołowej przez większość lekcji, podczas których uczniowie mogą rozwiązywać problemy, odwołują się do doświadczeń uczniów i dobierają zadania odpowiednio do kompetencji poszczególnych uczniów, pracują z uczniami mającymi trudności w nauce (wspierają dobrym słowem, tłumaczą, pracują indywidualnie) oraz z uczniami zdolniejszymi (dodatkowe zadania, prezentacja pracy grupowej na lekcji). Uczniowie w ankietach stwierdzają, że pracują na lekcjach w grupach, rozwiązują problemy sformułowane przez nauczycieli lub innych uczniów, wykorzystują nowoczesne technologie na lekcji (komputer, Internet, projektor, tablicę interaktywną), a jednocześnie większość ankietowanych uczniów deklaruje, że w dniu badania, ucząc się nie odczuwa

zainteresowania zajęciami. Szkoła korzysta z sali komputerowej wyposażonej w 17 komputerów (16 stanowisk dla uczniów i 1 stanowisko dla nauczyciela). W każdej sali znajduje się tablica interaktywna (10), komputer z dostępem do Internetu, rzutnik i głośniki. W szkole działa Multimedialne Centrum Informacji czynne w godzinach 8.00-16.00 wyposażone w 4 komputery z dostępem do Internetu. Ocenianie uczniów daje im informację o ich postępach w nauce. W Liceum są dokumenty potwierdzające monitorowanie jakości i efektywności procesu uczenia się uczniów. Potwierdzają to protokoły Rady Pedagogicznej, zespołów nauczycielskich, zebrań dla rodziców, dzienniki lekcyjne oraz protokoły zebrań Rady Rodziców. Dokumenty te zawierają informacje o przeprowadzaniu testów diagnostycznych po gimnazjum, z poszczególnych przedmiotów w klasach pierwszych, informacje z badania wyników nauczania w klasach drugich w oparciu o testy diagnostyczne, o przeprowadzaniu egzaminów próbnych w klasach trzecich, opracowaniu wyników badań, ich analiza i wykorzystanie do dalszej pracy z uczniami; analizowanie wskaźnika Edukacyjnej Wartości Dodanej, podanie informacji o przyroście wiedzy i umiejętności ucznia po trzech latach nauki; analizie wyników egzaminu maturalnego, przedstawienie wyników na Radzie Pedagogicznej, przekazanie informacji na temat wyników egzaminu rodzicom i uczniom. Statut szkoły w § 40 określa „Sposoby i zasady informowania uczniów i rodziców o postępach i osiągnięciach”, a szczególnie punkt 2 „Zasady komunikowania o ocenach”. Uczeń otrzymuje informację o postępach w nauce, wie dlaczego otrzymał taką, a nie inną ocenę (nauczyciele podczas obserwacji lekcji udzielali opisowej informacji zwrotnej po odpowiedziach uczniów). Informacje o aktualnych sukcesach uczniów wyeksponowane są w holu szkoły oraz na korytarzach. Przedstawione są informacje o stypendystach Prezesa Rady Ministrów i stypendystach szkoły. Na ścianach wiszą dyplomy potwierdzające sukcesy młodzieży w konkursach z wiedzy, także biblijnej oraz osiągnięcia artystyczne i sportowe - między innymi: Międzynarodowy Konkurs Plastyczny "Mieszkam w Beskidach" w kategoriach: fotografia, rysunek, multimedia, w kategorii plastyczno-literackiej (1,2,3 miejsce i wyróżnienia); Ogólnopolski Konkurs Literacki "Różne oblicza miłości" (1 miejsce); Powiatowy Konkurs Plastyczny "Inny nie znaczy gorszy" (1 miejsce); III Wojewódzki Konkurs Wiedzy o Włoszech (3 miejsce); Ogólnopolski Konkurs Języka Włoskiego i Wiedzy o Włoszech (finałiści). Ocenianie uczniów motywuje ich do dalszej pracy. Zapytani w ankiecie uczniowie o to, jak zazwyczaj czują się, kiedy są oceniani, stwierdzili, że ich uczucia zależą od oceny. Jedynki budzą złe odczucia, ale nauczyciele, jeśli to jest niejasne, tłumaczą przyczyny uzyskania niezadowolających stopni, przekazują indywidualnie informacje, mówią na forum klasy o błędach powszechnych. Zawsze jest możliwość uzyskania szerszego omówienia stopni czy błędów. Uczniowie wiedzą, co mają poprawić. Gorsza ocena może czasami motywować, bo uczniowie zauważają rozczarowanie nauczyciela i to skłania do nauczania się lub poprawienia oceny. Ponadto, większość ankietowanych uczniów stwierdziła, że nauczyciele nie rozmawiają z nimi na temat przyczyn ich sukcesów w nauce, natomiast rozmawiają na temat przyczyn ich trudności w nauce. W opinii rodziców wyrażonej w ankiecie, ocenianie w szkole zachęca ich dzieci do dalszego uczenia się. W szkole monitoruje się osiągnięcia uczniów. W ocenie dyrektora, monitoring osiągnięć uczniów prowadzony jest poprzez kontrolę dzienników lekcyjnych pod kątem systematyczności i różnorodności oceniania, bieżącą analizę wyników nauczania, analizę porównawczą wyników nauczania z poprzednim rokiem szkolnym oraz zestawienia wyników nauczania. Nauczyciele prowadzą bieżący monitoring osiągnięć uczniów, w tym przyrost wiedzy, umiejętność logicznego myślenia, analizowania, formułowania wniosków. Obserwują ich pracę podczas zajęć, wykorzystując metodę projektu, formę pracy w grupach i na tej podstawie formułują wnioski do dalszej pracy. W klasach drugich przeprowadzana jest diagnoza etapowa. W klasie III prowadzony jest egzamin próbny. Informacje o sukcesach uczniów są zbierane i eksponowane. Szkoła prowadzi systematyczną obserwację osiągnięć uczniów. Dwa razy w roku szkolnym dokonuje się analizy wyników nauczania oraz osiągnięć uczniów. Liceum stwarza warunki do rozwoju zainteresowań. Uczniowie biorą udział w konkursach szkolnych, międzyszkolnych, wojewódzkich, ogólnopolskich. Nauczyciele podejmują działania dające uczniom szansę odniesienia sukcesu w przedstawieniach teatralnych, zawodach i turniejach sportowych, występach na apelach, festynach szkolnych i konkursach. Osiągnięcia uczniów od założenia szkoły, czyli od roku szkolnego 2002/2003 są prezentowane na korytarzach szkolnych, na stronie internetowej szkoły i w gablotach z pucharami. Na stronie internetowej szkoły prezentowane są także wyniki uzyskane przez uczniów z egzaminu maturalnego. Liceum od 2005 r. osiąga wysokie wyniki na egzaminie maturalnym wśród bielskich szkół. Przy wejściu do szkoły, jak i na korytarzach szkolnych są eksponowane puchary, dyplomy stypendystów, certyfikaty i podziękowania dla szkoły za udział w konkursach, programach, projektach i akcjach ogólnopolskich. Szkoła przywiązuje bardzo dużo wagi do promowania osiągnięć uczniów. Podczas uroczystości zakończenia roku szkolnego dyrektor przekazuje społeczności szkolnej pełną informację na temat osiągnięć uczniów, którzy są wymieniani i nagradzani. Indywidualne osiągnięcia każdego ucznia są monitorowane systematycznie przez wychowawców klas i przez nauczycieli przedmiotów w całym okresie trzech lat nauki w szkole. Wychowawcy klas trzecich przedstawiają podczas konferencji klasyfikacyjnej na zakończenie roku szkolnego kandydaturę 1-2 uczniów i podają osiągnięcia ucznia w ciągu trzech lat nauki w szkole. Rada Pedagogiczna większością głosów decyduje o wyborze najlepszego Absolwenta Roku. Każdego roku licealiści otrzymują stypendia naukowe za osiągnięcia w nauce i sportowe. Lista stypendystów umieszczana jest na stronie internetowej szkoły, a gratulacje przekazywane są na apelu szkolnym. Informacje dotyczące uczniów przekazywane są na zebraniach dla rodziców, a ogólna analiza umieszczana jest na stronie internetowej

szkoły. Dyrektor wymienia trzy najważniejsze wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów: „Należy zadbać o to, by przybywało osiągnięć z konkursów przedmiotowych i olimpiad” (wniosek z przed 2 lat); „Należy pomóc uczniom, którzy nie mają osiągnięć poprzez podjęcie różnych działań mających na celu odniesienie przez nich choćby najmniejszego sukcesu”; „Trzeba zadbać o efekty pracy nauczycieli wychowania fizycznego tak, by było więcej osiągnięć sportowych”. Ankietowani nauczyciele stwierdzili, że prowadzą systematycznie i w sposób zorganizowany analizę postępów i osiągnięć wszystkich uczniów, w tym uczniów z dysfunkcjami (dyslektycy, z orzeczeniami poradni psychologiczno-pedagogicznych). Jako wnioski z przeprowadzonego monitoringu nauczyciele w ankiecie między innymi podają: należy pozytywnie wzmacniać i motywować uczniów w ich indywidualnej pracy, systematycznie pracować dodatkowo z uczniami zdolnymi, stopień opanowania niektórych zagadnień jest niewystarczający do matury, uczniowie nie wiedzą, jakie są standardy egzaminacyjne, uczniowie nie znają regulaminów naboru na wyższe uczelnie, - trzeba zachęcać osoby zdolne do pokazywania swoich umiejętności na zewnątrz: udział w konkursach, apelach, działaniach na rzecz szkoły. Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są monitorowane. Wszyscy nauczyciele informują, że monitorują procesy edukacyjne. Dyrektor wymienia następujące sposoby analizowania: diagnoza wstępna uczniów przyjętych do klas pierwszych liceum, badanie wyników nauczania – diagnoza w klasie II, analiza wyników próbnych egzaminów maturalnych w klasie trzeciej, analiza egzaminu maturalnego. Kontrola dokumentów /dzienniki lekcyjne, plany wynikowe, rozkłady materiału, przedmiotowe systemy oceniania, arkusze ocen/, obserwacja zajęć – arkusze obserwacji zajęć /lekcji, zajęć pozalekcyjnych, uroczystości szkolne, dni otwarte szkoły/ obserwacja pracy uczniów podczas zajęć, analiza prac pisemnych uczniów. przeprowadzanie testów, sprawdzianów, ustne wypowiedzi uczniów, wywiady z nauczycielami, uczniami i rodzicami. Nauczyciele stwierdzili, że wnioski z monitorowania procesów edukacyjnych miały wpływ na wybór programu lub podręcznika (9), stosowanie nowoczesnych i aktywizujących metod pracy z uczniami (8) i pozwalały formułować informacje o niedoborach w wiedzy, umiejętnościach uczniów oraz brakach w wyposażeniu szkoły (4). Wnioski z monitoringu są wykorzystywane do planowania procesów edukacyjnych. Monitoring miał wpływ na decyzje nauczycieli o wyborze programu nauczania i podręcznika. Wnioski uzasadniały wyposażenie szkoły w nowoczesne pomoce dydaktyczne: utworzenie pracowni multimedialnej, decyzja o zakupie tablic interaktywnych, edukacyjnych programów komputerowych, utworzeniu pracowni biologicznej, decyzja o budowie boiska szkolnego. Wzmocniono określone formy aktywności: wprowadzenie warsztatów języka angielskiego w soboty i konkursów szkolnych. W wyniku analizy egzaminów zewnętrznych wdrożono następujące wnioski: doskonalenie umiejętności słabiej opanowanych, takich jak rozumowanie i wykorzystywanie wiedzy w praktyce, stosowanie w pracy z uczniem dokładnej analizy treści poleceń, stosowanie w pracy z uczniem aktywizujących metod nauczania rozwijających twórcze i samodzielne myślenie, przeprowadzanie dokładnej analizy zadań tekstowych z matematyki, stosowanie różnych sposobów rozwiązania zadania, przedstawianie uczniom do rozwiązania zadań trudnych, rozwijających u uczniów umiejętność logicznego myślenia, stosowanie jak najwięcej ćwiczeń pisemnych form wypowiedzi, zwracanie uwagi na przestrzeganie przez uczniów norm językowych i ortograficznych, zwracanie uwagi podczas lekcji języka polskiego na rozwijanie umiejętności analizy utworów poetyckich, w szczególności rozpoznawania w tekście środków wyrazu poetyckiego. Wnioski z monitoringu nauczyciele wykorzystali głównie do wprowadzenia nowoczesnych metod i form pracy z uczniami oraz organizacji dodatkowych zajęć.

Współpraca nauczycieli i uczniów dotyczy procesów edukacyjnych. Prawie wszyscy nauczyciele zadeklarowali, że biorą pod uwagę opinie uczniów o tym, jak należy się uczyć na większości zajęć 14/15, jeden nauczyciel zadeklarował, że robi to na połowie zajęć. 14/26 uczniów stwierdziło, że są o to pytani na wszystkich lub większości zajęć, 5/26 na około połowie, a 7/26 na mniej niż połowie. W opinii dyrektora podejmowane przez szkołę działania uwzględniają propozycje i opinie uczniów. Decydują o zmianach organizacyjnych, poprzez działania samorządu, takich jak organizowanie dyskoteki czy dnia bez mundurka. Na prośbę uczniów wprowadzono w ubiegłych latach koło tańca towarzyskiego, w tym roku szkolnym koło gry na gitarze. Uczniowie korzystają podczas zajęć z zasobów Internetu, edukacyjnych programów komputerowych, tablic interaktywnych. Uczestniczą w akcjach charytatywnych. Reprezentują szkołę na uroczystościach miejskich, państwowych oraz kościelnych, współpracują z instytucjami, organizacjami, m. in. Młodzieżową Radą Miasta, motywują nauczycieli do stałego ulepszania metod i form pracy. Uczniowie w wywiadzie wskazali, że mieli wpływ na zmiany w regulaminie szkoły dotyczące mundurków. Dziewczeta mogą nosić spodnie, a zarówno dziewczeta, jak i chłopcy spodnie 3/4. Zrezygnowano z jednolitego, identycznego dla każdego stroju szkolnego, pozostawiając w regulaminie wskazówki na temat koloru, kroju, długości. Uczniów pytano o opinię na temat wprowadzenia dziennika internetowego. Pod wpływem sugestii uczniów każdą salę wyposażono w sprzęt komputerowy i tablice interaktywne. Licealiści zainicjowali akcje związane z pozyskiwaniem środków na budowę boiska: kwesta w Kauflandzie, festyn. Nauczyciele stosują różne sposoby wspierania i motywowania uczniów w procesie uczenia się. W opinii uczniów nauczyciele, motywując młodzież do nauki, używają nowoczesnych pomocy naukowych: tablice interaktywne, rzutniki, laptopy i wykorzystują Internet. Często mają prezentacje multimedialne. Taki sposób przekazywania informacji oddziałuje na wszystkie zmysły. Organizowane są wycieczki tematyczne, np. z historii do muzeum w Krakowie w podziemiach Sukiennic w klasie I, z fizyki na Uniwersytet Śląski na wykłady i pokazy, wyjazdy

do teatrów w Krakowie, Katowicach. Ważne w kształtowaniu umiejętności językowych są niedrogie wyjazdy zagraniczne - niedawno grupa wróciła ze Szkocji. Na lekcjach fizyki i chemii i nauczyciel i uczniowie przeprowadzają doświadczenia. Na historii i języku polskim pokazywane są fragmenty filmów. Nauczyciele indywidualnie rozmawiają z uczniami, którzy mają trudności, szukają przyczyn i wspólnie ustalają sposób pomocy. Nauczyciele elastycznie ustalają terminy poprawy, proponują pomoc. Zdaniem rodziców, nauczyciele motywują uczniów do nauki (udzielają pochwał), uczniowie znajdują odpowiedni klimat, pozwalający otworzyć się, co przekłada się na wyniki w nauce, stawiają na komunikatywność i dobre relacje z uczniami, organizują wyjścia edukacyjne, ciekawe lekcje i zachęcają do zajęć dodatkowych. Nauczyciele przygotowują uczniów do konkursów i olimpiad, stosują interesujące metody pracy, są dobrymi psychologami (dostrzegają problemy uczniów, stosują indywidualne podejście do ucznia), inspirują do nauki i działań. Absolwenci, odwiedzający szkołę, zarażają uczniów swoją pasją. Nauczyciele dodają jeszcze inne sposoby motywowania do nauki, jakie stosują: jasno określone cele, wiele możliwości poprawienia ocen, zachęcanie do samooceny, pochwały na forum szkoły, informacje o losach absolwentów i ich osiągnięciach. Wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów są wdrażane. W opinii dyrektora w szkole jest wiele przykładów wdrożenia wniosków z monitorowania osiągnięć uczniów. W tym zakresie, według dyrektora i nauczycieli, podjęto działania: docenienie uczniów mających najwyższe wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe poprzez stypendium naukowe, zorganizowanie konsultacji ze wszystkich przedmiotów, podjęcie indywidualnej pracy z uczniami wymagającymi takiej formy pomocy. Zmotywowano uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach: Olimpiadzie Teologii Katolickiej, Olimpiadzie Artystycznej, Olimpiadzie Geograficznej, Biologicznej, Historycznej, Literatury i Języka Polskiego i innych oraz w zawodach sportowych. Zorganizowano wiele kół przedmiotowych, zainteresowań, fakultetów maturalnych, warsztatów z języka angielskiego, by widoczne były efekty pracy dydaktycznej. Zaproponowano różnorodne formy pomocy dla uczniów z trudnościami: indywidualizację, wizualizację, dodatkowe zadania, projektowanie, tłumaczenia poleceń. Informacja o postępach w nauce pomaga uczniom uczyć się. Na obserwowanych zajęciach nauczyciele zwracali uwagę na nieprawidłowe odpowiedzi lub działania uczniów. Uczniowie w ankiecie stwierdzili, że wszyscy nauczyciele lub ich większość wyjaśnia uczniom, jak się uczyć 17/26, 5/26 stwierdziło, że robi to połowa, 3/26 - mniej niż połowa, a 1 uczeń stwierdził, że żaden nauczyciel tego nie robi. 10/14 rodziców uznało, że wszyscy nauczyciele lub ich większość wyjaśnia uczniom, jak mają się uczyć, 4/14 wskazało, że robi to połowa lub mniej niż połowa nauczycieli. 12/19 uczniów otrzymało w dniu badania od nauczyciela wskazówkę, która pomogła się uczyć, 7/19 wyraziło odmienne zdanie. W wywiadzie uczniowie podali przykłady takiego wspomaganie. Na lekcjach wychowawczych mówi się o sposobach efektywnego uczenia się. Na początku wychowawca przeprowadził ankietę na temat typów inteligencji i każdemu, odpowiednio do wyników, dawał wskazówki, np. słuchowcy mogą do melodii piosenki powtarzać materiał. Mówiono też o sposobach tworzenia atmosfery sprzyjającej uczeniu się. Omawiane są arkusze maturalne, a nauczyciele oceniają tak jak egzaminatorzy, np. bez połówek punktów. Według uczniów każdy uczeń indywidualnie dobiera dla siebie wskazówki, jakie dostaje od nauczycieli. Licealiści uważają, że potrafią się uczyć (25/26), ich rodzice także (12/14), jeden ankietowany uczeń i dwóch rodziców zaprzeczyło.

Poziom spełniania wymagania: A

Wszyscy nauczyciele Liceum współpracują ze sobą, tworząc i analizując procesy edukacyjne, wspierając się nawzajem w realizacji zadań dydaktycznych i wychowawczych celem podnoszenia i utrzymania wysokiego poziomu nauczania, a zachodzące zmiany są efektem wspólnych decyzji. Cała społeczność szkolna bierze udział w przedsięwzięciu budowy boiska szkolnego. Wymaganie zostało spełnione na poziomie bardzo wysokim.

Nauczyciele współdziałają przy tworzeniu procesów edukacyjnych. Zapisy świadczące o wspólnym planowaniu przez nauczycieli procesów edukacyjnych dokumentuje „Księga Protokołów Rady Pedagogicznej” oraz „Zeszyty Zebrań Zespołów Nauczycielskich”. Te procesy dotyczą wyboru podręczników, monitorowania przebiegu nauczania i sprawdzania osiągnięć. Dotyczą opracowania wyników badań testów diagnozujących, próbnych egzaminów oraz ich analizy i wykorzystanie wniosków do dalszej pracy z uczniami, a przede wszystkim analizy wyników egzaminu maturalnego. Ponadto planowanie procesów edukacyjnych dotyczy podnoszenia i utrzymania wysokiego poziomu nauczania i osiąganie coraz lepszych wyników na egzaminie zewnętrznym poprzez rozwijanie zdolności, zainteresowań i udzielanie pomocy w przezwyciężaniu trudności w nauce, prowadzenie kół przedmiotowych przygotowujących do konkursów, kół zainteresowań i innych zajęć pozalekcyjnych; przygotowania uczniów do konkursów przedmiotowych, olimpiad, konkursów artystycznych i sportowych; dokonywanie diagnozy przyczyn trudności w nauce i podjęcie działań w zespołach nauczycielskich przy współpracy z pedagogiem szkolnym i poradniami psychologiczno-pedagogicznymi; współpraca z muzeami w Bielsku-Białej, Teatrem Polskim, Teatrem Banialuka oraz kinem „Helios”, w celu poszerzenia wiedzy uczniów; organizacja kursu gry na gitarze dla chętnych uczniów; organizowanie wyjazdów edukacyjnych (obserwacje w terenie); wyjazdów edukacyjnych, m. in. do placówek muzealnych w Krakowie. W zakresie działalności wychowawczo-opiekuńczej: działania dotyczą tworzenia przyjaznej atmosfery w klasie i w szkole poprzez: opracowanie tematyki lekcji wychowawczych przez wychowawców oddziałów, na danym poziomie, według zainteresowań uczniów oraz zgodnych z programem wychowawczym i programem profilaktyki; zorganizowanie wycieczki i zabawy integracyjnej połączonej z otrzęsianami dla uczniów klas pierwszych, zajęć integracyjnych w klasach; opracowanie harmonogramu wycieczek edukacyjnych, zagranicznych; troskę uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły o wystrój klas i korytarzy szkolnych; tworzenie tradycji szkoły: organizacja konkursu szkolnego związanego z Patronką Szkoły, pogłębianie wiedzy o Patronce na lekcjach wychowawczych, obecność pocztów sztandarowych na uroczystościach szkolnych, tradycja śpiewania hymnu szkoły, organizacja Święta Szkoły, ślubowanie uczniów klas pierwszych, organizacja apelu świątecznego i wigilii klasowych, szkolne rekolekcje wielkopostne, spotkania z ciekawymi ludźmi, wyjazdy o charakterze religijnym do Krakowa, Lednicy; prowadzenie pomocy dla uczniów w trudnej sytuacji materialnej; udział uczniów w zajęciach profilaktycznych na temat komunikacji, dotyczących uzależnień i innych wynikających z sytuacji; spotkania z przedstawicielami Policji na temat odpowiedzialności prawnej nieletnich; troska o bezpieczeństwo uczniów i przestrzeganie zasad higieny; współpraca z Policją, Strażą Miejską, Strażą Pożarną; troska o przestrzeganie zasad obowiązujących w szkole (jednolity strój, zamienne obuwie) i wyróżnianie dyplomami najlepszych; informowanie rodziców i uczniów o zagrożeniach wynikających z korzystania z nowych technologii informacyjnych; propagowanie aktywnego stylu życia; zachęcanie uczniów do licznego udziału na dyskotekach szkolnych; zachęcanie do licznego udziału w zajęciach Szkolnego Koła Sportowego dziewcząt i chłopców; poszukiwanie i wyławianie utalentowanych uczniów, stworzenie możliwości zaprezentowania swoich umiejętności w czasie uroczystości i imprez szkolnych; praca nad kulturą osobistą uczniów na lekcjach wychowawczych i apelu szkolnym raz w miesiącu. Nauczyciele w ankiecie potwierdzają, że konsultują swoje plany zajęć edukacyjnych z innymi nauczycielami. Nauczyciele współpracują przy analizie procesów edukacyjnych. Nauczyciele analizują wyniki egzaminu maturalnego, wskaźniki Edukacyjnej Wartości Dodanej. Dyskusji poddawany jest wybór podręczników. Przeprowadza się diagnozę wstępną z języka polskiego, języka angielskiego i matematyki oraz z przedmiotów realizowanych jako rozszerzone. Także inni nauczyciele dokonują diagnozy wstępnej i analizują wyniki. Wszyscy nauczyciele w ankiecie podają, że analizę procesów edukacyjnych przeprowadzają samodzielnie i ponoszą za nią odpowiedzialność lub podejmują wspólnie z innymi nauczycielami np. w zespołach zadaniowych lub przy okazji nieformalnych spotkań i rozmów. Dyrektor w ankiecie podaje, że nauczyciele przeprowadzają analizę procesów edukacyjnych poprzez: analizę wyników próbnych egzaminów – analiza w małych zespołach nauczycielskich; analizę rezultatów badania wyników nauczania; analizę wyników przeprowadzonej w klasie II diagnozy; analizę koleżeńskich zajęć; rozmowy po przeprowadzonej obserwacji lekcji, formułowanie wniosków i wskazówek do dalszej pracy. Nauczyciele wspierają się w organizacji i realizacji

procesów edukacyjnych. Zdaniem dyrektora, nauczyciele wspierają się wzajemnie w pracy z uczniami podczas pełnienia opieki nad nauczycielami stażystami i kontraktowymi, w czasie obserwacji zajęć, wspólnej analizy działań, pomocy w przygotowaniu scenariuszy zajęć, opracowaniu wymagań edukacyjnych. Wspierają się podczas szkoleń prowadzonych przez nauczycieli w ramach Wewnątrzszkolnego Doskonalenia Nauczycieli. Wspólnie opracowują w zespołach harmonogramy działań, dokumenty szkoły, ewaluację wewnętrzną, w tym narzędzia ewaluacji, przeprowadzają ankiety, opracowują wyniki. Przeprowadzają próbne egzaminy w liceum, wspólne oceniają testy, dokonują analizy wyników i podejmują zmiany w procesie edukacyjnym w wyniku przeprowadzonej analizy i wyciągniętych wniosków. Nauczyciele w wywiadzie grupowym podają, że wspierają się wzajemnie w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych poprzez: rozmowy, pomoc bardziej doświadczonych nauczycieli, spotkania nieformalne, lekcje otwarte, opiekę opiekunów stażu, wymianę pomocy dydaktycznych, udostępnianie np. testów, materiałów do lekcji, wspólne przygotowywanie przedsięwzięć, np. Jubileusz X-lecia Szkoły. Wszystkie trudności wychowawcze są konsultowane z innymi uczącymi danego ucznia. Do form wsparcia otrzymywanych od innych nauczycieli w swojej pracy z uczniami, najczęściej nauczyciele zaliczają: dzielenie się doświadczeniem rozwiązywanie problemów w zespołach, zajmowanie wspólnego stanowiska, współtworzenie i modyfikacja dokumentacji szkolnej, dzielenie się pomysłami, materiałami ze szkoleń, podejmowanie wspólnych inicjatyw wychowawczych, wspólne analizowanie diagnoz i wyników egzaminów. Proces zmiany jest efektem wspólnych decyzji. Zdaniem dyrektora, w wyniku wspólnie podjętych decyzji zostały wprowadzone w szkole zmiany, dotyczące procesów edukacyjnych. Dotyczyły one podjęcia decyzji o wprowadzeniu dziennika elektronicznego, przeprowadzenie szkolenia w zakresie obsługi dziennika całego grona pedagogicznego przez jednego z nauczycieli szkoły, w którą byli zaangażowani wszyscy nauczyciele. W trakcie prowadzenia dziennika, nauczyciele wzajemnie sobie pomagali, a efektem jest szybki przepływ informacji pomiędzy dyrekcją szkoły, nauczycielami i rodzicami, zwiększenie motywacji uczniów do nauki ze względu na bieżącą kontrolę wyników nauczania. Kolejną zmianą, która jest wprowadzana, to zaplanowana budowa boiska szkolnego na koniec roku szkolnego 2012/2013. Realizowane są różne przedsięwzięcia, mające na celu zbiórkę pieniędzy, jak: przedstawienie interaktywne, zbiórka pieniężna w sklepie Kaufland przy pakowaniu produktów do siatek klientów celem zebrania funduszy na rzecz boiska szkolnego, w którym brała udział cała społeczność szkolna. W czerwcu ubiegłego i bieżącego roku zorganizowano festyn rodzinny, z którego dochód przeznaczony został na boisko szkolne. Efektem jest zebranie ponad 170 tys. zł. Rozpoczęcie budowy zaplanowano na koniec roku szkolnego 2012/2013. Kolejną zmianą było podjęcie decyzji na prośbę nauczycieli (wniosek z ewaluacji wewnętrznej) o zakupie tablic interaktywnych. Efektem było i jest uatrakcyjnienie procesów edukacyjnych, zwiększenie motywacji do nauki, duże zaangażowanie uczniów oraz aktywność podczas zajęć wszystkich uczniów. Podjęto także decyzję o zwiększeniu liczby wyjazdów zagranicznych (Irlandia Północna, Szkocja). Efektem jest wzbogacenie oferty szkoły, zwiększenie motywacji do nauki języków obcych i poznawania historii i kultury innych krajów. Większość nauczycieli w ankiecie podała, że ma wpływ na podejmowanie decyzji o wprowadzeniu zmian w realizacji procesów edukacyjnych, między innymi w szkole były prowadzone dyskusje na temat: zmiany profilu humanistycznego na matematyczno-geograficzny, przydziału czynności dodatkowych, organizacji wycieczek zagranicznych oraz edukacyjnych, kulturalnych. Harmonogram jest ustalany w porozumieniu z nauczycielami tak, aby nie przepadały zbyt często zajęcia. Szkoła angażuje się w wybrane akcje charytatywne. Na wniosek nauczycieli zatrudniono pedagoga szkolnego. Na spotkaniach Rady Pedagogicznej, w zespołach przedmiotowych nauczyciele zastanawiają się nad wzbogaceniem oferty szkoły (zajęcia pozalekcyjne), wspólnie pracują nad statutem oraz innymi regulaminami. Nauczyciele mogą na posiedzeniach zgłaszać wnioski i uwagi.

Poziom spełniania wymagania: A

Nauczyciele kształtują społecznie pożądane postawy uczniów poprzez wspólne podejmowanie decyzji wychowawczych zgodnych z potrzebami uczniów, analizują działania wychowawcze, wyciągają wnioski z tych analiz i wdrażają je w życie. Uczniowie podejmują szereg działań na rzecz środowiska lokalnego, takich jak np. Festyn Szkolny oraz dyskoteki dla dziewcząt z Domu Pomocy Społecznej. Wymaganie zostało spełnione na poziomie bardzo wysokim.

Działania wychowawcze podejmowane w szkole są spójne. W opinii dyrektora, przykładem dbania o spójność działań wychowawczych jest realizacja wspólnie opracowanych dokumentów, jak: Program Wychowawczy i Program Profilaktyki. Przeprowadzono wiele rozmów z nauczycielami, rodzicami, uczniami na lekcjach wychowawczych, w czasie zebrań i spotkań zespołów nauczycielskich oraz Rady Rodziców. W wyniku przeprowadzonych ankiet określono potrzeby uczniów i zdiagnozowano występujące problemy wychowawcze, a następnie opracowano nowelizację Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki, które zostały przyjęte uchwałą przez Radę Rodziców i Radę Pedagogiczną do realizacji. W ramach programu zrealizowano: naukę zasad savoir vivre'u—konsekwentnie wymagając zasad dobrego wychowania przez wszystkich nauczycieli i pracowników szkoły, a podejmowane działania wychowawcze są efektem wspólnych dyskusji wszystkich członków szkolnej społeczności (nauczycieli, uczniów, rodziców, pracowników niepedagogicznych). Uczniowie wraz z nauczycielem opracowują kontrakt klasowy, opisujący normy i zasady zachowania, który wywieszony jest w klasie. Uczniowie mają możliwość zaproponowania różnych akcji, wybierają samorząd klasowy i szkolny, z pomocą którego wprowadzają zmiany, proponują wyjścia do kina, teatru, wycieczki, tematy lekcji wychowawczych, uczestnictwo w cotygodniowym apelu, organizowanie przedstawień. Różnorodność zajęć pomaga uczniom odkryć, że zdobywanie wiedzy i umiejętności może być przyjemne (wycieczki edukacyjne na Uniwersytet Śląski - Wydział Fizyki na zajęcia z „Osobliwości świata fizyki”) i inne. Nauczyciele w ankiecie deklarują dbałość o utrzymanie spójności działań wychowawczych: co miesiąc lub częściej spotykają się zespoły wychowawcze, realizowany jest Program Wychowawczy i Program Profilaktyki, konsekwentnie przestrzega się Regulaminu Szkoły. Nauczyciele deklarują wspieranie uczniowskich postaw pożądanych społecznie. Zwraca się uczniom uwagę na brak określonego stroju, używanie telefonów komórkowych, makijaż, używanie form grzecznościowych. Spójność działań wynika z realizacji opracowanej wspólnie i przyjętej koncepcji pracy szkoły. Szkoła jest mała, więc uczniowie nie są anonimowi, wiedzą, że wszyscy pilnują przestrzegania zasad i nie można pozwolić sobie na ich łamanie. Nauczycielom udaje się zaangażować uczniów w działania charytatywne. Uczniowie angażują się w pomoc potrzebującym i przychodzą do szkoły po południu, w soboty. Z własnej woli pomagają podopiecznym z Domu Pomocy Społecznej, zamiast prezentów mikołajkowych zaproponowali, żeby zebrać pieniądze i przeznaczyć na akcję Szlachetna Paczka. Uczniowie poświęcają swój czas na pomoc kolegom. Do niepowodzeń w szkole zalicza się: pojedyncze osoby wyalienowane w klasie, nieutożsamienie się niektórych uczniów ze szkołą, niechęć w uczestniczeniu w mszy szkolnej. Zdaniem uczniów wyrażonym w ankiecie, czują się oni traktowani w równy sposób z innymi uczniami, a nauczyciele i wychowawcy traktują ich sprawiedliwie. Ankietowani rodzice akceptują sposób, w jaki szkoła traktuje i wychowuje ich dzieci. Zdaniem pracowników niepedagogicznych w szkole dyskutuje się na temat pożądanych postaw uczniów, kiedy zachowanie uczniów w sposób szczególnie zasługuje na pochwałę lub należy ich upomnieć. Pracownicy rozmawiają o tym z uczniem, wychowawcą lub dyrektorem. Najczęstszą przyczyną upomnień jest brak zamiany obuwia, nieprzestrzeganie zasady nieużywania telefonu komórkowego. Działania wychowawcze są adekwatne do potrzeb uczniów. Zdaniem nauczycieli wyrażonym w wywiadzie grupowym, w szkole przeprowadza się diagnozę wychowawczych potrzeb uczniów poprzez: obserwacje na lekcjach wychowawczych, zadawane pytania o metody pracy, np. czy uczniowie chcą robić projekt, indywidualne rozmowy wychowawców i nauczycieli, lekcje z pedagogiem, inicjatywy Samorządu Uczniowskiego, rozmowy z rodzicami i imprezy szkolne są źródłem informacji, pretekstem do wymiany opinii, poglądów. Dziennik elektroniczny jest bazą danych. Potrzeby, wynikające z diagnozy wychowawczej, są następujące: potrzeby materialne (były wcześniej, od dwóch lat nie zdiagnozowano), deficyty, brak integracji, złe nawyki żywieniowe, zbyt małe uspołecznienie. Wyżej wymienione potrzeby są zaspakajane przez następujące działania: przygotowanie paczek żywnościowych, informowanie o potrzebie przebadania przez specjalistów, np. w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, elastyczność nauczycieli w egzekwowaniu wymagań wobec uczniów, aktywna współpraca z pedagogiem i rodzicami, oddziałowe wyjścia integracyjne, wyjścia na spotkania grup rekonstrukcyjnych, praca uczniów w Młodzieżowej Radzie Miasta, zorganizowanie spotkania uczniów z dietetykiem oraz prelekcji dla rodziców na temat "Jak rozmawiać z nastolatkiem?". Nauczycielom zależy na tworzeniu bliskiej

więzi z uczniami, dlatego np. zapraszają ich na własne występy. Większość uczniów w ankiecie deklaruje akceptację promowanych przez szkołę postaw. Uczniowie uczestniczą w działaniach sprzyjających kształtowaniu pożądanych społecznie postaw. W opinii nauczycieli wyrażonej w wywiadzie grupowym, uczniowie biorą udział w działaniach kształtujących społecznie pożądane postawy. Stałe, angażujące większość społeczności szkolnej akcje, w których uczestniczą licealiści to: "Szlachetna Paczka", "Pola Nadziei", zbiórka żywności organizowana przez Polski Czerwony Krzyż. Dwa razy w roku organizowane są dyskoteki dla dziewcząt z Domu Pomocy Społecznej. Systematycznie licealiści tworzą apele i uroczystości szkolne, w których także uczestniczą. Angażują się w działalność Forum Szkół Katolickich i Forum Samorządów Szkół Katolickich Diecezji Bielsko-Żywieckiej. Uczniowie współuczestniczą w organizacji szkolnego Festynu, który w tym roku był przygotowany po raz szósty oraz Święta Szkoły, po raz jedenasty. Wymienione wcześniej imprezy są okazją do zaprezentowania programów artystycznych, a przez to talentów młodzieży oraz wręczenia nagród i uhonorowania osób zaangażowanych w pracę społeczną. Okazjonalnie odbywają się wynikające z bieżących potrzeb, np. pomoc dla Haiti, Domu Samotnej Matki, Domu Dziecka. Młodzież bierze udział w pogrzebach bliskich uczniów. Szkoła organizuje spotkania ze specjalistami, informującymi o aktualnych zagrożeniach, np. policjant mówił o odpowiedzialności prawnej nieletnich, bezpiecznych zasadach korzystania z Internetu, odpowiedzialności za wpisy na forach internetowych. Wielu uczniów uczestniczyło w 16-godzinym szkoleniu z pierwszej pomocy. Ankietowani uczniowie oraz nauczyciele potwierdzają, że biorą udział w rozmowach na temat odpowiedniego zachowania lub w zajęciach związanych z zachowaniem i relacjami z innymi ludźmi. Obserwacja zajęć lekcyjnych wskazuje na kształtowanie przez nauczycieli pożądanych postaw, a uczniowie uczą się samodzielności, współpracy w grupie rówieśniczej, dyscypliny i rzetelności w wykonywaniu zadań, czerpiąc wzory z zachowań nauczyciela, takich jak: dobre przygotowanie się do prowadzonej lekcji, kultura osobista, sprawiedliwe ocenianie, punktualne rozpoczynanie zajęć. Uczniowie biorą udział w planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych w szkole. W opinii dyrektora wyrażonej w ankiecie, uczniowie uczestniczą w tworzeniu i zmianie szkolnego systemu oddziaływań wychowawczych. W wyniku przeprowadzonych rozmów z uczniami - uczniowie zaproponowali zmianę stroju szkolnego, powrót do cotygodniowych apeli szkolnych, prowadzenie zajęć tanecznych dla chętnych uczniów, adwentowe czuwanie modlitewne, dzień bez mundurka. Ponadto, organizowanie zajęć dodatkowych zgodnie z propozycjami uczniów, tematykę lekcji wychowawczych, kalendarz imprez klasowych, ustalanie terminów sprawdzianów, a także wspólnie planuje się wycieczki oraz wyjścia do kina, teatru. Zdaniem dyrektora dzielają nauczyciele, którzy w ankiecie podali, że uczniowie uczestniczą we współtworzeniu i modyfikowaniu działań wychowawczych najczęściej poprzez: uczestnictwo w akcjach charytatywnych (Pola Nadziei, Szlachetna Paczka, sprzedaż kartek - zebranie funduszy na głodujące dzieci w Afryce, zaangażowanie w działalność Samorządu Uczniowskiego i Klasowego (praca na rzecz innych uczniów oraz środowiska lokalnego), uczestnictwo w przygotowaniu lekcji wychowawczych i apeli, sugestie dotyczące wycieczek i wyjść, wprowadzają nowe pomysły (np. mundurek, tzw. szczęśliwy numer, dzień bez mundurka), samoocena i ocena klasy (zachowanie), uczniowie wypowiadają się w ankietach (ewaluacja wewnętrzna). Ponadto, w wywiadzie grupowym nauczyciele stwierdzili, że w szkole promuje się postawy wynikające z etyki chrześcijańskiej. Uczniowie akceptują koleżeństwo, empatię, punktualność, wrażliwość, kulturę osobistą. Zasady obowiązujące w szkole są przez uczniów akceptowane, ale można zaobserwować dystansowanie się od ceremoniału szkolnego i udziału we mszy szkolnej. Szkoła jest otwarta i, jeśli ktoś akceptuje wartości ważne w szkole, to może być jej uczniem, bez względu na wyznanie (w Liceum kształcił się Ormianin). Szkoła powinna w większym stopniu kształcić przedsiębiorczość i kreatywność. Zdaniem rodziców wyrażonym w wywiadzie grupowym, uczniowie Liceum wiedzą, że powyższe zachowania są wskazane (np. mówienie dzień dobry, nie można wagarować, trzeba chodzić na msze święte) i są dla nich ważne. Uczniowie mają wpływ na ustalenie zasad obowiązujących w szkole: ubiór (wprowadzenie spodni o długości 7/8, dziewczęta mają możliwość chodzenia w spodniach), wprowadzenie dnia bez pytania, "szczęśliwy numer", naukę gry na gitarze i naukę tańca. Uczniowie mają wpływ na ustalenie oceny zachowania. Uczniowie w ankiecie podali, że ich oczekiwane postawy są zgodne z profilem szkoły. Żąda się od uczniów uczestnictwa we mszach szkolnych, apelach, szacunku dla nauczycieli, kultury osobistej, odpowiedzialności, konsekwencji, posłuszeństwa, pracowitości i obowiązkowości. Pracownicy szkoły zwracają uwagę na brak stroju szkolnego, rzucie gumy, ręce trzymane w kieszeniach. Uczniowie pytani są o zdanie za pomocą ankiet, mogą na apelu zgłaszać pomysły, rozmawiają z nauczycielami i rodzicami, którzy później omawiają je we własnym gronie, chcąc się przekonać, czy są to propozycje możliwe do zaakceptowania przez innych. Wnioski z analizy działań wychowawczych są wdrażane. Dyrektor uważa, że aby działania wychowawcze były spójne, zbierane są opinie wszystkich podmiotów: uczniów, rodziców i nauczycieli oraz pracowników niepedagogicznych przy realizacji Programu Wychowawczego Szkoły. Pozyskane opinie służą do realizacji zgłoszonych potrzeb i odpowiedzi na następujące pytania: Jak nauczyciele, rodzice i uczniowie oceniają działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły?, Czy wszyscy uczniowie w szkole czują się bezpiecznie?, Jakie czynniki wpływają na brak poczucia bezpieczeństwa w szkole?, Czy i w jaki sposób wzbogacić działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły? Opracowano wnioski: wszelkie działania wychowawcze są podejmowane w oparciu o przyjęty wcześniej Program Wychowawczy. Plany pracy wychowawców są przedstawiane uczniom i rodzicom. Spójności oddziaływań służy

kalendaryzacji uroczystości i imprez szkolnych: jak: Święto Szkoły, Uroczystość z okazji odzyskania przez Polskę niepodległości, apel z okazji Konstytucji 3-go Maja, Festyn Rodzinny, organizacja kiermaszy ciast. Spójności działań służy również włączanie uczniów do programów promujących dobre zachowanie. Wszyscy w określonym czasie realizują zaplanowane działania. Na bieżąco pozyskiwane i przekazywane są informacje o zachowaniu uczniów. Nauczyciele są konsekwentni w działaniach. Poprzez swój wzór zachowania, relacje z uczniami na lekcji, kształtują pożądane społecznie postawy. Ponadto zdaniem dyrektora, należy w dalszym ciągu: kontynuować działania wychowawcze szkoły realizowane w ramach Programu Wychowawczego i Profilaktyki; respektować regulamin szkoły i promować dobre zachowania i postawy; systematycznie przeprowadzać we wszystkich klasach lekcje na temat dobrego wychowania; wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły powinni na bieżąco reagować na przejawy agresji wśród uczniów, w szczególności bardzo sumiennie, z dużym poczuciem odpowiedzialności należy pełnić dyżury podczas przerw; pedagog powinien wzmocnić działania profilaktyczne, organizować zajęcia terapeutyczne dla uczniów przejawiających problemy wychowawcze; organizować warsztaty terapeutyczne w poszczególnych klasach, kontynuować współpracę z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. Ponadto, w wyniku wspólnych analiz stwierdzono, że należy kontynuować działania sprzyjające kształtowaniu postaw społecznie pożądanych takich, jak: działalność Samorządu Szkolnego, akcje charytatywne, imprezy środowiskowe. Nauczyciele w wywiadzie grupowym podali, że wnioskowano o potrzebie modyfikacji regulaminu szkoły - zmiany związane z jednolitym strojem szkolnym, zmiany w Programie Profilaktyki w związku z zagrożeniami w sieci i złymi nawykami żywieniowymi młodzieży. Wskazano także potrzebę analizy wyjazdów, warsztatów i konieczność oceny ich przydatności. Nauczyciele sugerują intensyfikację współpracy z rodzicami.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych*

Komentarz:

Uczniowie osiągają sukcesy edukacyjne na miarę swoich możliwości, a ich osiągnięcia są diagnozowane w celu zwiększenia szans edukacyjnych. Nauczyciele stosują indywidualizację procesu nauczania, dobierając sposób motywowania do potrzeb uczniów, o czym świadczy udział uczniów w konkursach i olimpiadach. Wymaganie zostało spełnione na poziomie bardzo wysokim.

Nauczyciele znają możliwości swoich uczniów. Wszyscy nauczyciele diagnozują możliwości edukacyjne swoich uczniów. Zdaniem ankietowanych nauczycieli, przeprowadzane diagnozy uczniów dostarczają najczęściej informacji na temat: mocne i słabe strony ucznia, co motywuje uczniów do pracy, sposoby przystosowania procesu edukacyjnego do możliwości i predyspozycji ucznia, liczba uczniów wymagających wsparcia i jego rodzaj, stopień opanowania materiału przez uczniów, wyłonienie grupy uczniów zdolnych i zaplanowanie pracy z nimi. W wywiadzie grupowym partnerzy szkoły stwierdzili, że w środowisku lokalnym wzrasta wśród młodzieży spożycie alkoholu, ale w szkole nie widać tego problemu, gdyż są przekazywane inne wartości. Stawia się na wychowanie holistyczne, rozwija duchowość i intelekt. W opinii jednego z respondentów w Liceum dba się o dyscyplinę w czasie zajęć. Obserwowane przez studentów lekcje pokazowe świadczą według nich o panującej dyscyplinie, a nauczyciele mają autorytet i przekazują pozytywne wartości. Szkoła wspomaga rodziców w przekazywaniu tych samych wartości. Przekłada się to na właściwe i akceptowane społecznie zachowania w trakcie wycieczek szkolnych oraz podczas udziału młodzieży w seansach filmowych w Kinie Helios. Młodzież zachowuje się grzecznie, kulturalnie, jest wzorem dla uczniów z innych szkół. Uczniowie osiągają sukcesy edukacyjne na miarę swoich możliwości. W opinii ankietowanego dyrektora, znaczna większość uczniów osiąga sukcesy na miarę swoich możliwości. Zdarzają się pojedyncze przypadki uczniów średnio-zdolnych, którzy nie osiągają sukcesu edukacyjnego na miarę swoich możliwości. Głównymi przyczynami są: brak dostatecznej opieki ze strony domu, brak wpływu rodzica na zachowanie dziecka (bezradność wychowawcza, rodzic pracujący poza granicami kraju, rodzic chory, rodzina niepełna, rozwód rodziców, przyczyny ekonomiczne). Większość ankietowanych uczniów wyraża zadowolenie z osiągania sukcesów na miarę swoich możliwości. W szkole prowadzone są działania

zwiększające szanse edukacyjne uczniów. Zdaniem dyrektora wyrażonym w ankiecie, szkoła stara się indywidualnie pomagać każdemu z uczniów poprzez: konsultacje, zajęcia z pedagogiem, możliwość uzyskania pomocy koleżeńskiej w odrabianiu zadań domowych, rozmowy z rodzicami w ramach zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej, indywidualne rozmowy z wychowawcami, rozmowy z rodzicami przekonujące o konieczności kierowania na badania w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Motywowanie do nauki poprzez realizację atrakcyjnych programów, projektów edukacyjnych, kół przedmiotowych, fakultetów maturalnych; pomoc materialną (pomoc w finansowaniu wyjazdów, wycieczek). Rodzice w wywiadzie grupowym stwierdzili, że aby uczeń mógł odnosić sukcesy w nauce na miarę swoich możliwości organizowane są dodatkowe zajęcia, szkoła zakupiła żaluzje do okien, dodatkowe pomoce dydaktyczne (tablice interaktywne), wprowadzono dodatkowe godziny języka angielskiego i matematyki, organizowane są wycieczki edukacyjne, konsultacje, stosuje się indywidualizację nauczania. Uczeń nie pozostaje anonimowy. Uczniowie biorą udział w konkursach artystycznych, przedmiotowych, plastycznych, wyjazdach do Teatru Starego w Krakowie, biorą udział w przedstawieniach (np. "Fantazje cyrkowe"), w obozach sportowych w Augustowie. Zdaniem większości ankietowanych rodziców, w szkole podejmowane są starania, by ich dzieci miały poczucie sukcesu w nauce na miarę swoich możliwości. W tym celu podejmowane są następujące działania ze strony nauczycieli: nauczyciel na forum klasy wyróżnia pochwałą ucznia, który robi zdecydowane postępy w nauce danego przedmiotu, nauczyciel stara się zwrócić uwagę ucznia na ewentualne braki w wiadomościach i niejednokrotnie poświęca swój prywatny czas na pomoc uczniom, uczeń ma możliwość uczestniczenia w konkursach przedmiotowych na szczeblu szkolnym, miejskim, wojewódzkim czy ogólnopolskim zarówno przedmiotowych jak i sportowych czy artystycznych, ma możliwość otrzymania stypendium za wyniki w nauce, umieszczane są informacje o sukcesach uczniów na forum szkoły i na stronie internetowej. Ponadto nauczyciele stosują pochwały i indywidualne podejście do ucznia. Partnerzy szkoły w wywiadzie grupowym podali, że z okazji obchodów X-lecia Szkoły uczniowie zrealizowali amatorski film, który został przyjęty z uznaniem przez społeczność szkolną oraz przez kierownika kina Helios. Szkoła szerzy wiedzę biblijną przez udział uczniów w Ekumenicznym Konkursie Biblijnym Jonasz (finaliści i laureaci - zasięg ogólnopolski) oraz wiedzę filozoficzną (udział w Olimpiadzie Filozoficznej). Uczniowie przygotowują przedstawienia i programy artystyczne z okazji różnych uroczystości. Szkoła promuje uczniów i ich talenty, np. w Radiu Bielsko. We wrześniu organizowane są wyjazdy do Katowic na Uniwersytet Śląski, na Wydział Fizyki - młodzież uczestniczy w wykładach i zajęciach warsztatowych. Słabsi uczniowie mają możliwość w uczestniczeniu w warsztatach językowych i konsultacjach z poszczególnych przedmiotów. Szkoła zatrudnia przyjaznych i wymagających nauczycieli. W szkole prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji. Zdaniem dyrektora, uczniowie są motywowani do pełnego wykorzystania swoich możliwości poprzez: stypendia naukowe, nagrody, dyplomy, podziękowania, pochwały, eksponowane w szkole oraz na stronie internetowej szkoły. Na forum szkoły uczniowie otrzymują dyplomy, nagrody, a absolwenci - Akt Nadania Najlepszego Absolwenta Roku. O różnorodnych osiągnięciach uczniów w nauce, religijne, artystyczne, sportowe, w działalności charytatywnej i społecznej, społeczność szkolna jest informowana na bieżąco podczas cotygodniowych apeli szkolnych. Gratulacje przekazują: dyrektor, wicedyrektor i nauczyciele. Każdego roku uczniowie otrzymują bardzo dużo nagród finansowanych przez Radę Rodziców. Nauczyciele rozmawiają z uczniami na temat ich osiągnięć, zachęcają do większego wysiłku, chwalą i doceniają nawet najmniejsze osiągnięcia. Oceny są opatrywane ustnym komentarzem, poprzez który nauczyciele zwracają uwagę uczniom na zagadnienia, które należy poprawić i odpowiedzieć, w jaki sposób pracować, aby mieć lepsze wyniki. Ponadto nauczyciele położyli nacisk na stosowanie metod aktywizujących i przeprowadzanie doświadczeń. Na lekcjach stosuje się pracę w grupach, pracę w parach, burzę mózgów, metodę dramy, metodę komunikacyjną (na językach obcych), pracę projektową, odgrywanie scenek sytuacyjnych, chwalenie, motywowanie i oceny z aktywności. Organizuje się konkursy pomiędzy szkołami i zachęca się do udziału w konkursach wojewódzkich, ogólnopolskich, olimpiadach (przygotowanie uczniów do konkretnych konkursów: Kangur, Fox, Wojewódzki Konkurs Języka Włoskiego, konkursy religijne, zawody sportowe). Przedstawia się korzyści płynące z umiejętności posługiwania się wiedzą i talentami. Uczniowie chętnie biorą udział w fakultetach maturalnych i w kołach zainteresowań. Nauczyciele w wywiadzie grupowym podają, że organizowane są dodatkowe zajęcia: koła, fakultety, przygotowanie do konkursów i olimpiad. Indywidualizacja związana jest także ze słuchaniem sugestii rodziców w zakresie wyboru przez nauczyciela metod i form pracy. Nauczyciele modyfikują wymagania oraz sposoby pracy, by były zgodne z opiniami poradni psychologiczno-pedagogicznych. Uczniowie w ankiecie potwierdzają, że nauczyciele pomagają im się uczyć, gdy mają trudności w nauce, wierzą w nich, mówiąc, że mogą się nauczyć nawet rzeczy trudnych. Obserwacja zajęć lekcyjnych wskazuje na to, że nauczyciele dobierają sposób motywowania odpowiednio do potrzeb poszczególnych uczniów.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju*

Komentarz:

Liceum, zdaniem dyrektora, podejmuje inicjatywy na rzecz środowiska, z którym współpracuje, a kluczowym podmiotem jest Wydział Katechetyczny Kurii Bielsko-Żywieckiej. Uczniowie i nauczyciele współpracują z Polskim Czerwonym Krzyżem w zakresie akcji charytatywnych na rzecz potrzebujących w zbiórkach żywności z okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz Świąt Wielkanocnych. Szkoła współpracuje z kinem "Helios" w Bielsku-Białej bardzo dokładnie dobierając repertuar dla swoich uczniów. Liceum współpracuje z Salwatoriańskim Stowarzyszeniem Hospicyjnym, biorąc udział w akcjach na rzecz budowy hospicjum w Bielsku-Białej. Licealiści włączają się we współpracę z organizatorami masowego biegu ulicznego „Bieg Fiata”, do rozdawania wody zawodnikom.

Liceum podejmuje inicjatywy na rzecz środowiska, a kluczowym podmiotem, zdaniem dyrektora, z którym współpracuje szkoła jest Wydział Katechetyczny Kurii Bielsko-Żywieckiej przy współorganizacji konkursów biblijnych na etapie rejonowym w szkole, promocji szkoły w Biuletynie Katechetycznym, udziale w uroczystościach szkolnych, organizacji Święta Szkoły, wspólnych spotkaniach przedświątecznych, skupieniach katechetycznych. Licealiści uczestniczą w Olimpiadzie Teologii Katolickiej organizowanej przez Wydział Katechetyczny. Liceum Ogólnokształcące współpracuje z Parafią, biorąc udział w Mszach Świętych organizowanych w Kościele Opatrzności Bożej, w nabożeństwach różańcowych, w promocji szkoły w informatorze parafialnym, udziale kapłanów w uroczystościach szkolnych, wspólnych spotkaniach w celu nawiązania bliższej współpracy oraz akcjach charytatywnych. Szkoła współpracuje z Salwatoriańskim Stowarzyszeniem Hospicyjnym, biorąc udział w akcjach na rzecz budowy hospicjum w Bielsku-Białej. Współpracuje ze Strzeleckim Obwodem Piechoty Górskiej - Związek Strzelecki „Strzelec” służąc pomocą: przy organizacji obchodów "100-lecia "Strzelca" na Podbeskidziu", pełnieniu posługi Matki Chrzestnej Proporca Strzeleckiego Obwodu Piechoty Górskiej, aktywnym działaniu w Komitecie Fundacji Sztandaru, wspólną organizacją rajdu górskiego "Bartek", przeprowadzaniu szkoleń na terenie szkoły, udziale w uroczystościach organizowanych przez Związek Strzelecki i promocją Związku Strzeleckiego na apelu szkolnym. Współpracuje z Domem Pomocy Społecznej przy ul. Żywieckiej podczas organizacji zabaw dla wychowanek oraz odwiedzając wychowanki przez uczniów szkoły. Współpracuje z Poradnią Pedagogiczno – Psychologiczną w zakresie wydawania opinii o uczniach, przy organizacji warsztatów i prelekcji dla rodziców i nauczycieli oraz udziale w szkoleniach, w ramach „Szkoły dla Rodziców”. Współpracuje ze szkołami katolickimi Diecezji Bielsko-Żywieckiej w zakresie organizacji spotkań z dyrektorami szkół, wspólnym dzieleniem się doświadczeniami, udziale w szkoleniach, uroczystościach, jubileuszach, spotkaniach samorządów szkół katolickich i turniejach sportowych. Szkoła współpracuje z Teatrem Polskim w zakresie uczestnictwa w spektaklach, przekazywaniu kalendarium teatralnego oraz zaangażowaniu i pomocy w gromadzeniu środków na rzecz budowy boiska szkolnego. Liceum współpracuje z Bielskim Centrum Kultury w ramach uczestnictwa w wystawach, w organizacji Święta Szkoły, spotkań z ciekawymi ludźmi, pomocy przy organizacji imprez szkolnych.

Zdaniem partnerów i organu prowadzącego, szkoła prowadzi działania charytatywne, jak: Pola Nadziei, Góra Grosza, wolontariat w Domu Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej, zbiórka żywności dla ubogich, zbiórki pieniężne na rzecz dzieci z Afryki.

Szkoła współpracuje z różnymi podmiotami działającymi w środowisku. Zdaniem dyrektora i nauczycieli lokalne środowisko tworzą: przedsiębiorcy, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, policja, fundacje, lokalny samorząd, ośrodek pomocy społecznej, szkoły oraz inne placówki edukacyjne, biblioteki, dom kultury, organizacje pozarządowe, rodzice, kościoły i związki wyznaniowe. Ich zdaniem, z zasobów szkoły w tym lub poprzednim roku szkolnym korzystały na zasadach non-profit następujące podmioty: poradnia psychologiczno-pedagogiczna, ośrodek pomocy społecznej, szkoły lub inne placówki edukacyjne, organizacje pozarządowe, rodzice, kościoły i związki wyznaniowe. Szkoła współpracuje z bibliotekami, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, przedsiębiorcami, lokalnym samorządem, z pośłami, Domem Żołnierza i Bielskim Centrum Kultury (wynajem sal, udział w wystawach, doradztwo techników i operatorów w czasie imprez szkolnych), Kurią (konkurs wiedzy biblijnej "Jonasz"), Stowarzyszeniem Kaganek (konkurs języka angielskiego "Fox"), radiem diecezjalnym "Anioł Beskidów" (licealistki prowadzą audycję i włączają w pracę w radiu młodsze roczniki i nauczycieli), Stowarzyszeniem Szkół Katolickich (co roku odbywa się zjazd, pomoc merytoryczna i prawna ze strony Stowarzyszenia), Instytutem Teologicznym - Filia Papieskiej Akademii Teologicznej (korzystanie z biblioteki, organizowanie konkursów religijnych, wolontariatu), Książnicą Beskidzką (spotkania).

Partnerzy i organ prowadzący podali, że szkoła współpracuje z Instytutem Teologicznym w Bielsku-Białej - Filią Uniwersytetu im. Jana Pawła II w Krakowie, w ramach studiów i organizowanych praktyk dla studentów niepełnosprawnych w liceum, którzy spotykają się z życzliwym przyjęciem przez uczniów. Wspólnie ze szkołami Katolickiego Towarzystwa Kulturalnego organizuje konferencje nauczycieli, konkursy i wymianę doświadczeń. Szkoła współpracuje z kinem "Helios" w Bielsku-Białej bardzo dokładnie dobierając repertuar dla swoich uczniów. Wydział Katechetyczny Kurii organizuje dla uczniów konkursy (Śląski Konkurs Wiedzy Biblijnej), a nauczyciele biorą udział w szkoleniach prowadzonych przez księdza wizytatora nt. problemów wychowawczych w szkołach. Licealiści przygotowali referat nt. holokaustu. Uczniowie i nauczyciele współpracują z Polskim Czerwonym Krzyżem w zakresie akcji charytatywnych na rzecz potrzebujących (pomoc w zbiórkach żywności z okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz Świąt Wielkanocnych przeprowadzanych w hipermarketach oraz w ramach obchodów Światowego Dnia Walki z Głodem i przygotowywaniu paczek dla potrzebujących). Pracownicy Komendy Miejskiej Policji przygotowują pogadanki na temat: odpowiedzialności młodzieży za czyny karalne, zagrożeń cyberprzestępczością, ochrony prawnej nauczycieli.

Szkoła identyfikuje potrzeby i możliwości środowiska. Zdaniem dyrektora szkoła może zaspokajać następujące potrzeby lokalnego środowiska: prowadzić edukację na wysokim poziomie intelektualnym i religijnym, wychowywać młodzież w duchu wartości chrześcijańskich, zapewniać bezpieczeństwo uczniom, wystawiać sztuki teatralne i przedstawienia dla innych szkół oraz Domu Pomocy Społecznej, uczestniczyć w akcjach charytatywnych, w ważnych uroczystościach o charakterze patriotycznym i religijnym w Kościele Opatrzności Bożej oraz w Katedrze św. Mikołaja w Bielsku-Białej. Szkoła zbiera informacje poprzez kontakt i współpracę z osobami, instytucjami, organizacjami, które tworzą środowisko lokalne szkoły, a także poprzez konsultacje z rodzicami i nauczycielami. Kontakt odbywa się w formie rozmów telefonicznych, spotkań oraz poprzez rozpatrywanie pisemnych prośb.

W opinii nauczycieli, wyrażonej w wywiadzie grupowym, ich szkoła kształci młodzież na bardzo wysokim poziomie, udostępnia pomieszczenia na potrzeby lokalnego środowiska, wspomaga potrzebujących oraz organizuje imprezy dla środowiska.

Rodzice stwierdzili, w wywiadzie grupowym, że szkoła zna potrzeby lokalnego środowiska i stara się je zaspokajać w miarę swoich możliwości. Licealiści pomagają konkretnym osobom ze środowiska lokalnego (zbiórka nakrętek w celu zebrania pieniędzy na zakup wózka inwalidzkiego).

Zdaniem partnerów szkoły, opinia o liceum w środowisku lokalnym z roku na rok jest coraz lepsza. Uczniowie i nauczyciele otwierają się na potrzeby środowiska. W dni wolne od zajęć udostępniają salę gimnastyczną, mają Dzień Otwarty Szkoły, organizują festyny, upowszechniają kulturę regionalną.

Szkoła prowadzi działania, które mają na celu zaspokojenie potrzeb lokalnego środowiska. W opinii dyrektora udzielonej w wywiadzie, liceum organizuje koła zainteresowań i konkursy szkolne oraz solidnie przygotowuje uczniów do uczestnictwa w konkursach przedmiotowych, artystycznych, religijnych, czy w zawodach sportowych. Sukcesy uczniów docenia się i są one wyeksponowane. Proces wychowawczy w szkole opiera się na osobowej relacji nauczyciela i ucznia oraz na świadectwie życia chrześcijańskiego dawanym przez nauczycieli i pracowników szkoły, m. in. poprzez udział we Mszy św. szkolnej i Mszy św. dla rodziców i nauczycieli. Społeczność szkolna angażuje się w różne akcje, między innymi w promocję aktywnego trybu życia, poprzez udział w Rodzinnym Rajdzie Rowerowym, aktywny udział w Młodzieżowej Radzie Miasta uczniów liceum, gdzie jeden z nich pełni funkcję wiceprzewodniczącego. Szkoła wraz z Ligą Licealną, Fundacją Nadzieja oraz Młodzieżową Radą Miasta była współorganizatorem „Marszu Milczenia”. Marsz pod hasłem „ Stop narkotykom!” po Mszy Świętej w Kościele pw. Opatrzności Bożej, w październiku 2012 r. wyruszył w kierunku Rynku w Bielsku-Białej, przypominając śmierć 11- letnich chłopców, którzy zginęli na przejściu dla pieszych w Kozach, pod kołami samochodu kierowanego przez kobietę znajdującą się pod wpływem amfetaminy. Na terenie szkoły odbył się 1 czerwca br. „Ewangelizacyjny Dzień Dziecka” przygotowany przez Diecezjalną Szkołę Nowej Ewangelizacji. Uczestniczyło w nim 60 dzieci ze szkół podstawowych miasta i powiatu bielskiego. Zorganizowano spotkania w związku z 150 rocznicą powstania styczniowego, a wykład rocznicowy wygłosił w szkole dr Przemysław Stanko z Uniwersytetu Papieskiego pt. „Uczestnicy powstania styczniowego z pogranicza Galicji i Śląska Cieszyńskiego”. Liceum użycza swoje pomieszczenia absolwentom i ich rodzicom, świetlicy środowiskowej, Stowarzyszeniu Nowa Ewangelizacja oraz Związkowi Strzeleckiemu, z którym współorganizuje dwudniowy międzyszkolny rajd górski "Bartek" upamiętniającego Żołnierzy Wyklętych. Związek Strzelecki przeszkolił wielu licealistów z zakresu pierwszej pomocy przedlekarskiej. Szkoła współorganizuje międzyszkolne konkursy religijne - etap rejonowy oraz organizuje powiatowy konkursu "Potyczki z językiem". Szkoła zaprasza sponsorów i partnerów na okolicznościowe uroczystości.

W wywiadzie grupowym partnerzy szkoły podali, że uczniowie biorą udział w tworzeniu audycji radiowej "Studio młodego serca". Uczniowie wspierają zbieranie środków na budowę hospicjum. Młodzież inspirowana w ten sposób środowisko do wyboru wartości pożądanego społecznie.

Z analizy dokumentacji szkoły wynika, że szkoła prowadzi działania wymienione wyżej, uwzględniające analizę potrzeb i możliwości lokalnego środowiska.

Szkoła korzysta z zasobów środowiska w procesie nauczania. Dyrektor twierdzi, że szkoła w ramach współpracy

z Książnicą Beskidzką korzysta z organizowanych wystaw, konkursów oraz lekcji bibliotecznych dla uczniów. Przedstawiciele Policji wygłaszają pogadanki i prelekcje na tematy zagrożeń, karalności nieletnich, cyberprzemocy oraz odpowiedzialności karnej za naruszenie nietykalności funkcjonariusza publicznego. Straż Miejska monitoruje teren szkoły starając się zapewnić bezpieczeństwo uczniom. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna przygotowała cykl spotkań, warsztatów "Szkoła dla wychowawców - jak mówić do nastolatków, żeby nas słuchały, jak słuchać, żeby do nas mówiły", Bielskie Centrum Kultury umożliwia uczniom udział w koncertach i wystawach, korzystanie z sali podczas uroczystości i jubileuszu szkoły. Kościół pw. Opatrzności Bożej umożliwia szkole organizowanie Mszy Św. na rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego z udziałem rodziców oraz podczas mszy w intencji grona pedagogicznego i pracowników szkoły. Szkoła cotygodniowo korzysta z uczestnictwa we Mszy Świętej oraz w trzydniowych, Szkolnych Rekolekcjach Wielkopostnych w Kaplicy Zakonnej Klasztoru Zgromadzenia Córek Bożej Miłości. Uczniowie korzystają w ramach wychowania fizycznego ze ścianki wspinaczkowej, lodowiska miejskiego. Ponadto uczniowie korzystają z kina „Helios”, Teatru 'Banialuka', Teatru Polskiego.

Zdaniem ankietyowanego dyrektora i nauczycieli działania dydaktyczne i wychowawcze były prowadzone we współpracy z podmiotami środowiska lokalnego w zakresie: organizacji wyjazdów i wycieczek szkolnych, projektów edukacyjnych, zakupu sprzętu dla szkoły, zbiórki surowców wtórnych, olimpiady ekologicznej, konkursu ortograficznego, warsztatów teatralnych, imprez środowiskowych (we współpracy z Domem Dziecka). Ponadto podjęto następujące działania: opracowano międzynarodowy projekt "Engage" w roku szkolnym 2011-2012, realizowany we współpracy z Biurem Zarządzania Energią Urzędu Miejskiego w ramach kampanii "Bielsko-Biała chroni klimat", który uzyskał I miejsce w kategorii School Cooperation na Europejskim Festiwalu Science on Stage we Frankfurcie nad Odrą w kwietniu 2013 r.

Partnerzy w wywiadzie grupowym dodali, że w szkole funkcjonuje program lojalnościowy Polskiego Czerwonego Krzyża, rozpowszechniany na stronie internetowej i służy jako wsparcie działalności młodzieżowej.

Współpraca szkoły z podmiotami działającymi w środowisku wpływa na rozwój uczniów. Dyrektor uważa, że dzięki współpracy szkoły z podmiotami działającymi w lokalnym środowisku, uczniowie rozwijają zdolności intelektualne i duchowe, zainteresowania i pasje, wzrasta poziom edukacji kulturalnej i regionalnej, patriotycznej i zdrowotnej. Kształtują pożądane cechy osobowości, czują się bezpiecznie. Szkoła z okazji 10-lecia Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego zrealizowała film pt. "Cafe Dekada", którego premiera w dniu jubileuszu odbyła się w kinie "Helios" uświetniając uroczystość. Zdaniem nauczycieli uczniowie mogą rozwijać zainteresowania polityczne, dzięki udziałowi w pracach Młodzieżowej Rady Miasta, a uczestnicząc w życiu miasta stają się jego obywatelami, nawiązują kontakt z ważnymi dla środowiska osobami. Zyskują wiedzę na temat oferty środowiska lokalnego, z której mogą korzystać. Sami uczniowie chętnie zgłaszają się do różnych działań. Wymyślają tematy prezentacji o Bielsku-Białej, uczestniczą w konkursie wiedzy o mieście. Szkoła otrzymuje podziękowania od właścicieli lokali, w których organizowane były studniówki, za kulturalne zachowanie młodzieży. Udało się rodzicom zorganizować Klub Lojalnościowy, gromadzący pieniądze na budowę boiska. Festyn szkolny gromadzi bardzo dużą liczbę uczestników.

W opinii uczniów, uzyskanej w wywiadzie grupowym, szkoła stwarza możliwości spotkania się z ciekawymi ludźmi lub organizacjami spoza szkoły z okazji różnych uroczystości szkolnych. Na pożegnanie maturzystów zapraszani są interesujący ludzie, np. ojciec Jan Góra, ojciec Leon Knabit, którzy przedstawiają wiarygodne świadectwo, potrafią zainteresować młodzież, są postaciami znanymi z mediów. W szkole organizowane są rekolekcje, które prowadzą najlepsi rekolekcjoniści, np. ksiądz egzorcysta, raper, dający świadectwo swojego nawrócenia. We współpracy z Teatrem Grodzkim młodzież angażuje się w wolontariat dla potrzebującego środowiska, we współpracy z Salwatoriańskim Stowarzyszeniem Hospicyjnym gromadzi środki w ramach akcji "Poła Nadziei" - zbiórka pieniędzy w Tesco, organizacja "Słodkiego Dnia" (pieczenie i sprzedawanie ciast), w który angażuje się cała szkoła. Szkolne koło PCK inicjuje i koordynuje akcję "Szlachetna Paczka" oraz zbiórki żywności i innych artykułów dla potrzebujących. Działania te kształtują u uczniów wrażliwość i altruizm, uczą przedsiębiorczości, organizowania się, współpracy, a przede wszystkim dają im satysfakcję, że pomagali bezinteresownie. Współpracują ze studentami, uczą ich autoprezentacji oraz uczestniczą w prelekcji o zdrowym odżywianiu - Naturhouse. Licealiści włączają się we współpracę z organizatorami masowego biegu ulicznego „Bieg Fiata”, do rozdawania wody zawodnikom.

Analiza dokumentów potwierdza współpracę liceum w tym lub poprzednim roku szkolnym z następującymi podmiotami z: Wydziałem Katechetyczny Kurii Bielsko-Żywieckiej, Książnicą Beskidzką, Policją, Strażą Miejską, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Bielskim Centrum Kultury, Kościołem Opatrzności Bożej, Teatrem Polskim, Stowarzyszeniem Hospicyjnym w Bielsku-Białej, ze szkołami katolickimi Diecezji Bielsko-Żywieckiej, z VI Liceum im. Armii Krajowej w Bielsku-Białej, z Polskim Czerwonym Krzyżem - Oddział w Bielsku-Białej.

Poziom spełnienia wymagania: A

Zdaniem ankietowanych nauczycieli, wszyscy wykorzystują informacje o losach absolwentów do doskonalenia procesu nauczania i wychowania. Zdaniem większości ankietowanych nauczycieli oraz rodziców uczniów, szkoła przygotowuje ich do dalszej nauki, a uczniowie nie potrzebują korepetycji lub innych zajęć poza szkołą, celem zapewnienia sobie możliwości dalszej nauki. Opinię tę podziela większość (15/26) ankietowanych uczniów, a (11/26) uważa przeciwnie. Szkoła posiada 10 tablic interaktywnych, projektory i laptopy.

Szkoła wykorzystuje informacje o losach absolwentów w procesie nauczania i wychowania. Większość uczniów (21/26) w ankiecie "Moja Szkoła" mówi, że nauczyciele informują ich o losach absolwentów, (5/26) mówi, że robią to sporadycznie.

Zdaniem ankietowanych nauczycieli wszyscy wykorzystują informacje o losach absolwentów do doskonalenia procesu nauczania lub wychowania, a le w różnym stopniu: (5/15) mówi, że robi to często; (3/15) mówi, że od czasu do czasu; (7/15), że sporadycznie. Nauczyciele w wywiadzie grupowym podają, że wychowawcy otrzymują informację o wynikach egzaminu maturalnego, gdzie absolwenci się dostali na studia. Absolwenci przychodzą na praktyki, odwiedzają nauczycieli i opowiadają uczniom o życiu studenckim, przekazują informacje o uczelniach. Liceum organizuje wigilie dla absolwentów. Jeden z nauczycieli otrzymał podziękowanie od informatyka pracującego w Dolinie Krzemowej, informacja ta podziałała motywująco na uczniów liceum.

Zdaniem dyrektora i większości (13/15) nauczycieli, szkoła często podejmuje współpracę z absolwentami w ramach praktyk pedagogicznych, a (9/15) nauczycieli twierdzi, że w ramach organizacji imprez szkolnych (festyn, dyskoteki), wyjazdów edukacyjnych ("Osobliwości Świata Fizyki" UŚ) z absolwentami w roli opiekunów oraz rozmów z absolwentami o ich sugestjach w sprawie tworzenia nowych profili. Podczas rozmów w ramach odwiedzin z okazji wigilii szkolnej (8/15), podczas promocji szkoły, rozmów o sukcesach w nowej szkole, perspektywie życiowej, znalezieniu pracy (4/15) nauczycieli.

Szkoła przygotowuje uczniów do dalszej edukacji. Zdaniem większości ankietowanych nauczycieli oraz rodziców uczniów, szkoła przygotowuje ich do dalszej nauki, a uczniowie nie potrzebują korepetycji lub innych zajęć poza szkołą, celem zapewnienia sobie możliwości dalszej nauki. Opinię tę podziela większość (15/26) ankietowanych uczniów, a (11/26) uważa przeciwnie.

Szkoła przygotowuje do funkcjonowania na rynku pracy. Zdaniem dyrektora otaczający świat stawia przed szkołą coraz większe wyzwania i wymusza zmiany. Kierunek działań w roku szkolnym 2011/2012 i 2012/2013 to zmiana sposobu uczenia, polegająca na permanentnym stosowaniu metod aktywizujących i przeprowadzaniu doświadczeń i eksperymentów. Szkoła została wyposażona w sprzęt komputerowy, oprogramowania, projektory do wszystkich sal lekcyjnych i nagłośnienie. Zakupiono 10 tablic interaktywnych, wprowadzono pracę z wykorzystaniem projektorów i tablic interaktywnych, większą ilość doświadczeń na lekcjach fizyki, chemii i biologii. Wprowadzono eksperymentalnie dziennik elektroniczny.

Nauczyciele mają możliwość korzystania ze sprzętu komputerowego, projektorów w celu wykorzystania na wielu lekcjach technik informacyjno-komunikacyjnych. Współpracują przy wykorzystaniu nowych technologii w nauczaniu, włączają się do wprowadzanych działań, a także wsłuchują się w głosy rodziców i uczniów oraz reagują na ich potrzeby.

Według dyrektora, najważniejszym celem jest dbałość i troska o efektywność kształcenia i wychowania. Szkoła sprawdza i weryfikuje wiedzę oraz umiejętności uczniów, co wpływa na efektywność procesu nauczania. Kształci następujące umiejętności: praktyczne wykorzystanie wiedzy, umiejętność współzycia w grupie, umiejętność podejmowania decyzji, samoorganizacji, wystąpień publicznych, autoprezentacji, zdrowej rywalizacji, wywiązywania się z podjętych zadań, posługiwania się komputerem, wyszukiwania i analizowania pozyskiwanych informacji. Nauczyciele w wywiadzie grupowym stwierdzili, że organizowane są zajęcia z reorientacji zawodowej i kształtuje się umiejętności i cechy przydatne współczesnym pracodawcom, co wynika z koncepcji szkoły oraz realizowanych programów. Młodzież miała okazję poznać pracę Bielmaru. Rodzice uczniów wyrazili w ankiecie opinię, że uczniowie tej szkoły są dobrze przygotowani do funkcjonowania w dalszym życiu. Większość ankietowanych uczniów stwierdziła, że lubi kontakty z ludźmi, jest samodzielna, aktywna i sama podejmuje działania.

Poziom spełniania wymagania: B

Szkoła upowszechniła informacje o ofercie, działaniach i osiągnięciach w Gościu Niedzielnym artykuł z dnia 21 kwietnia br. pt. " W ławce u Sióstr", zawierający informacje o wysokim poziomie szkoły, nauczycielach z pasją, różnych przedsięwzięciach podejmowanych przez nauczycieli i uczniów, wyjazdach i wycieczkach zagranicznych i ofercie edukacyjnej na nowy rok szkolny. Ankietowani rodzice bardzo dobrze oceniają przekaz informacji o osiągnięciach szkoły. Partnerzy i organ prowadzący twierdzą, że szkoła dba o jakość uczenia się i bardzo dobre przygotowanie uczniów do matury. Świadczą o tym dobre wyniki nauczania w liceum oraz osiągnięcia w olimpiadach przedmiotowych i konkursach.

Szkoła prowadzi działania informacyjne dotyczące oferty edukacyjnej, działań szkoły i jej osiągnięć. W opinii ankietowanego dyrektora, szkoła informuje o swojej ofercie, działaniach i osiągnięciach w specjalnych informatorach, ulotkach i folderach, na własnej stronie internetowej, na tablicach ogłoszeń, cyklicznie prezentuje się w lokalnych mediach (ogłoszenia i artykuły w prasie lokalnej, audycje radiowe, udział w programach lokalnej TV) oraz bierze udział w giełdzie szkół ponadgimnazjalnych, organizuje Dni Otwarte Szkoły. Ostatnio szkoła upowszechniła informacje o ofercie, działaniach i osiągnięciach w „Gościu Niedzielnym” artykuł z dnia 21 kwietnia br. pt. „W ławce u Sióstr”, zawierający informacje o wysokim poziomie szkoły, nauczycielach z pasją, różnych przedsięwzięciach podejmowanych przez nauczycieli i uczniów, wyjazdach i wycieczkach zagranicznych oraz o ofercie edukacyjnej na nowy rok szkolny. W radiu Anioł Beskidów 27 maja 2013 r. audycja o katolickim charakterze szkoły, o jej Patronce, o różnych działaniach podejmowanych przez społeczność szkolną i klasach proponowanych w nowym roku szkolnym (przygotowana przez uczniów i nauczycieli gimnazjum). W „Magazynie Samorządowym” ukazywały się informacje na temat inicjatyw podejmowanych przez społeczność szkolną na rzecz szkoły i środowiska: prelekcja na temat 150 rocznicy Powstania Styczniowego, artykuł pt. „Wytańczyć boisko” o balu karnawałowym dla rodziców na rzecz budowy boiska szkolnego. Miesiąc temu, ukazał się artykuł z dnia 31.05. 2013r. pt. „Bielsko-Biała chroni klimat” - o kampanii promocyjno-edukacyjnej, w której uczestniczyła szkoła. Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska znają osiągnięcia szkoły i jej uczniów. Prawie wszyscy (13/14) ankietowani rodzice, bardzo dobrze oceniają przekaz informacji o osiągnięciach szkoły. Są one ich zdaniem wyczerpująco opisane na ogólnodostępnej stronie internetowej szkoły. Wszystkie wydarzenia, w których młodzież bierze udział są bogato dokumentowane zdjęciami, a ważniejsze informacje dyrektor szkoły osobiście przekazuje za pomocą e-dziennika. W opinii ankietowanych rodziców, prawie wszyscy (12/14) byli informowani przez szkołę: o sukcesach uczniów na olimpiadach przedmiotowych, odniesionych w tym lub poprzednim roku szkolnym, o zrealizowanym przez szkołę projekcie lub udziale w akcji społecznej, o sukcesach uczniów w zawodach i imprezach sportowych, (11/14) było informowanych o sukcesach uczniów w konkursach oraz o udziale przedstawicieli szkoły w ważnych wydarzeniach i uroczystościach, (9/14) o przyznaniu uczniom szkoły stypendiów naukowych, o sukcesach uczniów podczas egzaminów maturalnych, udziale uczniów i nauczycieli w organizacji festynu, we wszystkich wydarzeniach z życia szkoły, które są publikowane i przekazywane do wiadomości rodzicom, (5/14) o nagrodach i wyróżnieniach przyznawanych nauczycielom i innym pracownikom szkoły. Partnerzy i organ prowadzący byli w sposób wystarczający informowani przez szkołę oraz poprzez publikację internetową: o sukcesach uczniów na olimpiadach przedmiotowych, w zawodach i imprezach sportowych, o nagrodach i wyróżnieniach przyznawanych nauczycielom i innym pracownikom szkoły, o przyznaniu uczniom szkoły stypendiów naukowych oraz o nagrodach dla uczniów przyznawanych przez organ prowadzący i radę rodziców. W radiu "Anioł Beskidów", każdego roku uczniowie i nauczyciele podsumowują rok szkolny, mówią o tym, co im się udało i chwalą się osiągnięciami. W lokalnej prasie są publikowane informacje na podobny temat: w "Gościu Niedzielnym" oraz w "Gazecie Bielskiej".

Analiza dokumentów potwierdza informacje przekazane przez respondentów o informacjach i działaniach zawartych w ofercie każdego roku, jak: wydawanie specjalnych folderów o działaniach szkoły i osiągnięciach uczniów; malowanie plakatów informujących o dniach otwartych w szkole; ukazywanie się informacji, ofert na stronie internetowej szkoły, umieszczanie oferty na nowy rok szkolny oraz rozsyłanie informacji o szkole do parafii Diecezji Bielsko-Żywieckiej. W dokumentacji szkoły są nagrania audycji radiowych, wielokrotnie prezentowanych w mediach, ogłoszenia i artykuły, które ukazały się w prasie oraz programy o szkole i jej działaniach w lokalnej TV.

Szkoła informuje o celowości i skuteczności swoich działań. Wszyscy lub prawie wszyscy ankietowani rodzice podają, że są informowani o: celach, które chce realizować szkoła (14/14), o celach edukacyjnych działań, które realizują nauczyciele (13/14), o celach wychowawczych działań, które realizują nauczyciele (12/14), o działaniach szkoły, które sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną (11/14), o działaniach szkoły, które sprawdzają się ze względu na ich wartość wychowawczą (10/14).

Wszyscy (15/15) ankietowani nauczyciele mówili rodzicom o: celu edukacyjnym działań, które realizuje; jakie cele chce realizować szkoła; jakie działania szkoły sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną. Prawie wszyscy (14/15) nauczyciele mówili o tym, jaki jest cel wychowawczy działań, które realizuje, jakie działania szkoły sprawdzają się ze względu na ich wartość wychowawczą.

Partnerzy szkoły i organ prowadzący są poinformowani o tym, jaki jest sens edukacyjny i wychowawczy działań, które realizują; jakie cele chce realizować szkoła; jakie działania szkoły sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną, a jakie ze względu na ich wartość wychowawczą.

Szkoła prowadzi działania w lokalnej społeczności promujące wartość uczenia się przez całe życie. Zdaniem dyrektora szkoła prowadziła w tym lub poprzednim roku szkolnym szkolenia, kursy, warsztaty, projekty edukacyjne, spotkania z ciekawymi ludźmi, akcje społeczne, działania informacyjne.

Ankietowani rodzice wiedzą, że szkoła prowadziła dla nich lub innych dorosłych spotkania z ciekawymi ludźmi (10/14), akcje społeczne (10/14), działania informacyjne (8/14), szkolenia, kursy, warsztaty (7/14), konsultacje, debaty angażujące członków lokalnej społeczności (4/14), projekty edukacyjne, konkursy (2/14).

W ocenie dyrektora, najważniejszym działaniem było uzyskanie w kwietniu br. I miejsca w międzynarodowym projekcie "ENGAGE", w kategorii "School Cooperation" na Festiwalu Nauki "Science one Stapes" we Frankfurcie nad Odrą, skierowanym do mieszkańców miasta, pt. "Bielsko-Biała chroni klimat". W projekcie tym wzięły udział kraje Europy. Zdaniem dyrektora, ważnym działaniem był wykład otwarty dra Przemysława Stanko z Uniwersytetu Papieskiego o nieznanym powstańcach Podbeskidzia, pt. "Uczestnicy powstania styczińskiego z pogranicza Galicji i Śląska Cieszyńskiego", skierowany do nauczycieli, rodziców, uczniów oraz osób zainteresowanych tą tematyką. Wychowawczo istotnym działaniem był "Marsz Milczenia - Stop narkotykom" przeprowadzony wspólnie z Młodzieżową Radą Miasta, jako próba zwrócenia uwagi dorosłym, na problem używania narkotyków i konsekwencji takich zachowań. W marszu tym wzięły udział młodzież z bielskich szkół, władze samorządowe, siostry zakonne i księżą a także mieszkańcy Bielska-Białej i powiatu bielskiego. Kolejnym działaniem w "Roku Wiary" była prelekcja ks. dra Tomasza Jaklewicza, redaktora Gościa Niedzielnego pt. „Wierzę, zaradz memu niedowiarstwu” zorganizowana w ramach "Święta Szkoły" 21 listopada 2012r., na którą zostali zaproszeni rodzice uczniów naszej szkoły, absolwenci oraz szkoły katolickie Diecezji Bielsko-Żywieckiej. W ramach pedagogizacji rodziców zorganizowano prelekcję psychologa z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej pt. „ Jak skutecznie porozumiewać się z nastolatkiem”.

Partnerzy i organ prowadzący twierdzą, że szkoła prowadziła edukację dorosłych w tym i poprzednim roku szkolnym na kursach, szkoleniach i warsztatach. Realizowała projekty edukacyjne, przeprowadzała konkursy, organizowała spotkania z ciekawymi ludźmi.

W dokumentach szkoły opisane są działania promujące wartość uczenia się przez całe życie w pogadankach organizowanych dla młodzieży w ramach realizacji programu wychowawczego na temat „Jak się uczyć? Dlaczego warto się uczyć?"; podczas prowadzenia kół zainteresowań, kół przedmiotowych; podczas motywowania do udziału w konkursach, olimpiadach, wyjazdach edukacyjnych na wyższe uczelnie, np. Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Jagielloński, Katolicki Uniwersytet Lubelski; docenianie uczniów mających najlepsze wyniki na świadectwie, egzaminie zewnętrznym, eksponowanie zaświadczeń, dyplomów, listów gratulacyjnych wyróżnionych uczniów; spotkania z ludźmi nauki, sztuki w ramach "Święta Szkoły".

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako dbającą o jakość uczenia się. Ankietowani rodzice w większości (13/14) uważają, że szkoła dba o jakość uczenia się. Zdaniem rodziców szkoła dba o jakość uczenia się, czego dowodem jest 100% zdawalność na maturze. Szkoła stawia duże wymagania uczniom, motywuje ich do nauki, analizuje wyniki nauczania, wprowadza dodatkowe godziny zajęć, dokonuje podziału klas na grupy, wykorzystuje nowoczesne środki dydaktyczne w procesie dydaktycznym, stawia na aktywność uczniów, organizuje koła zainteresowań, konsultacje przedmiotowe, wyposaża sale w tablice interaktywne, organizuje wycieczki zagraniczne celem doskonalenia języka obcego, wycieczki dydaktyczne. Z inicjatywy rodziców został wprowadzony dziennik elektroniczny, który ułatwia przepływ informacji. Ponadto w szkole, co miesiąc organizowane są zebrania lub konsultacje z nauczycielami.

Partnerzy i organ prowadzący twierdzą, że szkoła dba o jakość uczenia się i bardzo dobre przygotowanie uczniów do matury. Świadczą o tym dobre wyniki nauczania w liceum oraz osiągnięcia w olimpiadach przedmiotowych i konkursach.

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako dbającą o relacje z lokalnym środowiskiem. W opinii wszystkich ankietowanych rodziców, nauczycielom i innym pracownikom szkoły zależy na współpracy z rodzicami. Podobnie podali partnerzy szkoły i organ prowadzący, że ich zdaniem nauczycielom i innym pracownikom szkoły zależy na współpracy z lokalnym środowiskiem.

Poziom spełnienia wymagania: A

W opinii większości ankietowanych rodziców, w szkole tworzone są możliwości do dzielenia się przez rodziców opiniami na temat funkcjonowania szkoły. Po wpływie opinii rodziców w szkole wprowadzono następujące zmiany: elektroniczną formę dziennika lekcyjnego, naukę gry na gitarze (rodzice wzmacniają pomysły swoich dzieci), zmodyfikowano mundurki szkolne.

Rodzice dzielą się opiniami na temat pracy szkoły oraz procesu nauczania. Ankietowani rodzice w większości (11/14) podają, że w tym i poprzednim roku dzielili się swoimi opiniami z nauczycielami na temat pracy szkoły i sposobu nauczania na zebraniach szkolnych, (9/14) w czasie indywidualnych rozmów w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców, (8/14) przy okazji uroczystości i imprez szkolnych lub klasowych, po (2/14) w czasie indywidualnych rozmów poza wyznaczonymi godzinami spotkań dla rodziców (np. podczas przerw, "okienek"), (1/14) w trakcie spotkania rady rodziców. Na pytanie, czy ich zdaniem nauczyciele poświęcają odpowiednią ilość czasu na kontakty z rodzicami, większość (11/14) odpowiada pozytywnie, a (3/14), że raczej nie. W opinii większości (12/14) ankietowanych rodziców, w szkole tworzone są możliwości do dzielenia się przez rodziców opiniami na temat funkcjonowania szkoły oraz tyle samo twierdzi, że szkoła stwarza rodzicom możliwości do dzielenia się opiniami i oczekiwaniami na temat jej pracy.

Dyrektor w wywiadzie stwierdził, że rodzice dzielą się z nim swoimi opiniami na temat pracy szkoły i procesu nauczania podczas: zebrań z rodzicami, indywidualnej rozmowy w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców, indywidualnej rozmowy poza wyznaczonymi godzinami spotkań dla rodziców (np. podczas przerw, "okienek"), przy okazji uroczystości i imprez szkolnych, poprzez dziennik internetowy. Dyrektor dodał, że rodzice mogą zawsze przyjść do gabinetu bez zapowiedzi i przychodzą, również prowadzone są rozmowy telefoniczne, rozmowy podczas wyjazdów przedsięwziętych do sponsorów szkoły i instytucji, z którymi szkoła współpracuje.

Prawie wszyscy (14/15) ankietowani nauczyciele podają, że rodzice dzielą się z nim swoimi opiniami na temat pracy szkoły i procesu nauczania w czasie indywidualnych rozmów w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców, (13/15) mówi, że podczas zebrań rodziców oraz przy okazji uroczystości i imprez szkolnych czy klasowych, (12/15) w czasie indywidualnych rozmów poza wyznaczonymi godzinami spotkań z rodzicami (np. podczas przerw, "okienek", itp.), poprzez dziennik internetowy oraz telefonicznie, (11/15) w ankietach. Z prowadzonej podczas ewaluacji obserwacji placówki wynika, że na tablicach informacyjnych w korytarzach są podane informacje na temat: zebrań rodziców, terminów indywidualnych spotkań dyrekcji z rodzicami, terminów indywidualnych spotkań nauczycieli z rodzicami oraz o możliwości uzyskania wszelkich informacji w dzienniku elektronicznym.

Opinie pozyskane od rodziców mają wpływ na działania szkoły. Zdaniem większości (11/14) ankietowanych rodziców, ich opinie są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły, (3/14) twierdzi, że nie. Po wpływie opinii rodziców w szkole wprowadzono następujące zmiany: elektroniczną formę dziennika lekcyjnego, naukę gry na gitarze (rodzice wzmacniają pomysły swoich dzieci), zmodyfikowano mundurki szkolne. Jednym z działań rodziców był pomysł rezygnacji z paczek mikołajkowych na rzecz wyjścia do kina. Rodzice proponują miejsce wycieczek szkolnych, mają wpływ na koncepcję pracy szkoły, decydują o wyborze ubezpieczyciela, biorą udział w decyzjach dotyczących budowy boiska szkolnego.

Ankietowani nauczyciele w większości (12/15) podają, że opinie rodziców są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły, a (3/15) mówi, że nie. Dyrektor i nauczyciele w wywiadzie twierdzą, że opinie rodziców są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły, a jako przykład podaje: współorganizację festynów rodzinnych; wprowadzenie dziennika elektronicznego; zorganizowanie balu karnawałowego "Wytańczyć boisko"; powstanie „Klubu Lojalnościowego”; organizację studniówki; rozszerzenia tematyki apeli szkolnych o tematykę z najnowszej historii polskiej; uczestnictw rodziców w imprezach i uroczystościach szkolnych; poszukiwanie przez rodziców sponsorów na rzecz budowy boiska szkolnego; udział rodziców w projektowaniu, w wyborze najlepszej firmy budowlanej, konsultowaniu kształtu umowy. Rodzice opiniują niektóre dokumenty szkolne, wybierają ubezpieczyciela i mają możliwość wpływania na organizację zajęć dodatkowych.

Szkoła wspiera rodziców w wychowaniu dzieci. Wsparciem wychowawczym oferowanym przez szkołę, zdaniem ankietowanych rodziców, są następujące formy: wychowawca współpracuje z rodzicem, oferuje pomoc specjalisty pedagoga (12/14); nauczyciele współpracują z rodzicami (11/14); dyrektor współpracuje z rodzicami (10/14); szkoła pośredniczy w uzyskaniu pomocy z zewnętrznych instytucji (np. poradni psychologiczno-pedagogicznej), oferuje pomoc specjalisty psychologa, pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej, opiekę socjalną (5/14); oferuje prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze, poradnictwo wychowawcze (3/14) oraz (1/14) podaje, jako inne - rekolekcje. Większość (12/14) ankietowanych rodziców twierdzi, że szkoła umożliwi im dostęp do następujących form wsparcia w wychowaniu: pomocy pedagoga

lub psychologa szkolnego, doradztwo w ramach indywidualnych lub grupowych spotkań z nauczycielem (wychowawcą; 10/14) udzielanie rad i wsparcia przez nauczycieli (wychowawców) w sytuacjach problemowych; (4/12) opieki socjalnej, udzielanie wsparcia duchowego, poprzez codzienną modlitwę i Mszę Świętą. Za rzeczywiście pomocne formy wsparcia prowadzone przez szkołę, rodzice uważają: udzielanie rad i wsparcia przez nauczycieli (wychowawców) w sytuacjach problemowych (9/14), pomoc pedagoga lub psychologa szkolnego (8/14), doradztwo w ramach indywidualnych lub grupowych spotkań z nauczycielem (wychowawcą) (8/14) oraz prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze, opieka socjalną po (3/14), pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej (2/14).

Nauczyciele tej szkoły w ankiecie podali, że wspierają rodziców w wychowaniu dzieci poprzez: służenie radą i wsparciem w sytuacjach problemowych, poznanie sytuacji życiowej wychowanków i ich rodzin (15/15); utrzymanie stałego kontaktu z rodzicami (14/15); doradzanie, gdzie rodzice mogą szukać wsparcia (12/15); prowadzenie indywidualnych lub grupowych spotkań z rodzicami (11/15); doradzanie kontaktu z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz modlitwę, wsparcie duszpasterskie, kierownictwo duchowe (4/15). Dyrektor w ankiecie podaje, że szkoła wspiera rodziców poprzez: możliwość skorzystania z pomocy pedagoga lub psychologa szkolnego, z warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności, z poradni psychologiczno-pedagogicznej, z comiesięcznej Mszy Świętej za rodziców (uczestniczy około 50% rodziców, z rozmów rodziców z nauczycielami i dyrekcją szkoły, wsparcia psychicznego i duchowego. Dyrektor uważa, że kluczowe są konsultacje i zebrania z rodzicami odbywające się na przemian, co miesiąc.

Analiza dokumentów i obserwacja placówki potwierdza prowadzenie powyższych form działań, które opisane są w dokumentacji pedagoga szkolnego, dziennikach lekcyjnych, w dokumentacji wychowawców klas oraz w protokole rady pedagogicznej.

Rodzice są informowani o rozwoju ich dzieci. Zdaniem większości (12/14) ankietowanych rodziców są wystarczająco poinformowani przez szkołę, na temat sukcesów swojego dziecka oraz tyle samo (12/14) jest wystarczająco poinformowanych przez szkołę na temat trudności, jakie ma w szkole ich dziecko. Otrzymywane od nauczycieli oraz innych pracowników szkoły informacje są pomocne rodzicom. Rodzice uzyskują informacje w ramach pedagogizacji, na wywiadówkach, w dzienniku elektronicznym lub telefonicznie. Wychowawcy klas wspierają ich w wychowaniu dzieci.

Wszyscy (15/15) ankietowani nauczyciele uważają, że rodzice są w wystarczającym stopniu informowani przez nich o sukcesach i trudnościach ich dzieci. W wywiadzie twierdzą, że rodzice uczestniczą w działaniach organizowanych przez szkołę. Najczęściej angażują się w zbiórkę makulatury, festyn, bal karnawałowy, przedstawienie "Fantazje cyrkowe", Jubileusz Szkoły, poświęcenie Sztandaru Szkoły ufundowanego przez rodziców, udział w Święcie Szkoły. Podają, że prężnie działa Rada Rodziców, która włącza się w organizację uroczystości szkolnych, pożegnanie absolwentów, organizację festynu, czego efektem jest wzbogacenie bazy szkoły w pomoce dydaktyczne. Rodzice nawiązują przyjaźnie między sobą, biorą udział w uroczystościach patriotycznych (Święto Odzyskania Niepodległości 11-go Listopada, Święto 3-go Maja) oraz w akademiach na terenie szkoły, przynoszą ciasta. Uczestniczyli w wyjeździe do Rzymu celem poświęcenia obrazu. Ponadto, rodzice w ankiecie wymienili następujące działania: udział w Mszach Św. i spotkaniu świątecznym, spotkania Rady Rodziców, szukanie sponsorów, dobroczyńców, akcję "Świąteczna paczka", „Poła Nadziei”.

Rodzice biorą udział w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły. Zdaniem dyrektora i nauczycieli, rodzice włączają się w działania związane z budową boiska szkolnego. Podejmują ważne rozmowy z przedstawicielami miasta, firm w celu pozyskania funduszy. Służą pomocą w organizowaniu imprez szkolnych i wycieczek. Mają wpływ na kształt programu wychowawczego i programu profilaktyki. Współuczestniczyli w decyzjach dotyczących "Festynu szkolnego", wycieczek szkolnych, uroczystości i imprez szkolnych, akcji charytatywnych, wyboru ubezpieczyciela. Zdaniem dyrektora i nauczycieli, rodzice mieli największy wpływ na planowanie wycieczek szkolnych, wyjazdów zagranicznych, współorganizację imprez i uroczystości szkolnych, wybór Rady Rodziców klasowej i szkolnej, skierowanie dziecka na badania specjalistyczne, wyrażanie opinii o pracy nauczyciela – awans, przeznaczaniu pieniędzy zebranych w trakcie festynu, dofinansowaniu nagród i wycieczek, zakupie pomocy dydaktycznych dla nauczycieli, pomocy finansowej dla potrzebujących uczniów.

Rodzice w wywiadzie grupowym podali, że uczestniczyli w tworzeniu Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki, mieli wpływ na podjęcie decyzji dotyczącej wyboru ubezpieczenia dla swojego dziecka, a Rada Rodziców podejmuje decyzje na co przeznaczyć pieniądze, zabezpiecza fundusze na nagrody dla uczniów oraz dojazdy uczniów na konkursy, opiniuje strój szkolny i koncepcję pracy szkoły, miała wpływ na wdrożenie dziennika elektronicznego.

Analiza dokumentacji szkoły wskazuje, że rodzice dokonali zmian w Regulaminie Rady Rodziców. Zaproponowali wprowadzenie dziennika elektronicznego i kilka zmian w koncepcji pracy szkoły, m.in. utworzenie oddziału klasy pierwszej z rozszerzoną liczbą godzin matematyki i geografii, decydują o terminach spotkań z nauczycielami, dyrekcją szkoły, o terminach i organizacji niektórych uroczystości i imprez szkolnych. Rodzice mają wpływ na decyzje organu prowadzącego, dyrekcji szkoły dotyczące remontu budynku, budowy np. szatni szkolnej, boiska szkolnego, działań mających na celu zebranie pieniędzy na budowę boiska szkolnego. Decydują o części

gospodarczej festynu szkolnego i celu zebranych funduszy. Rodzice mają duży wpływ na: planowanie wycieczek szkolnych, wyjść i wyjazdów zagranicznych, wybór Rady Rodziców w klasach i szkole, wizytę u specjalisty z dzieckiem, dofinansowanie nagród i wycieczek, zakup pomocy dydaktycznych dla nauczycieli, wybór ubezpieczyciela, kształt programu wychowawczego.

Poziom spełniania wymagania: A

Wnioski z ewaluacji:

1. Liceum dzięki przyjętej i realizowanej w różnorodny sposób koncepcji pracy szkoły wdraża charakterystyczne dla niej wartości chrześcijańskie.
2. Szkoła proponuje uczniom bogatą, zróżnicowaną ofertę edukacyjną przygotowaną z wykorzystaniem nowoczesnych sposobów realizacji.
3. Nie wszyscy uczniowie i rodzice uważają, że szkoła umożliwi młodzieży nauczenie się najważniejszych dla niej rzeczy i pomaga rozwijać zainteresowania.
4. Stosowane metody nauczania sprzyjają uczeniu się, jednak mimo stosowania różnorodnych metod oraz nowoczesnych pomocy dydaktycznych większość ankietowanych uczniów w dniu badania nie odczuwała zainteresowania zajęciami.
5. Planowanie procesów edukacyjnych sprzyja osiągnięciu przez uczniów wysokich wyników na egzaminie zewnętrznym.
6. Nauczyciele wspierają się wzajemnie w swojej pracy dydaktyczno-wychowawczej, a ich zdanie w podejmowaniu decyzji o wprowadzeniu zmian w realizacji procesów edukacyjnych jest brane pod uwagę.
7. Wszelkie zmiany wdrażane w Liceum są wynikiem współpracy całego środowiska szkolnego.
8. W szkole dyskutuje się i zwraca uwagę na temat właściwych postaw społecznych uczniów.
9. W szkole organizuje się zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów (kółka zainteresowań, kółka przedmiotowe, Szkolny Klub Sportowy, warsztaty, spotkania z ciekawymi ludźmi, wyjścia do kina, teatru, na wystawy).
10. Nauczyciele pomagają uczniom w nauce osiągać sukces na miarę ich możliwości.
11. W szkole uczniowie są wdrażani do aktywności na rzecz własnego rozwoju oraz są zachęceni do samodzielnych działań. Stosuje się w tym celu metody aktywizujące, system nagród i pozytywnych wzmocnień oraz angażuje uczniów w realizację projektów i programów edukacyjnych.
12. Ankietowani rodzice akceptują promowane w szkole wartości i zgadzają się z działaniami podejmowanymi przez szkołę.
13. Szkoła potrafi skupiać wokół siebie ludzi skutecznie wspierających jej działalność, potrafi współpracować z wieloma organizacjami działającymi w środowisku lokalnym, włączając w te działania młodzież i wzorowo oddziaływać na ich rozwój.
14. Absolwenci szkoły dają świadectwo wysokiej jakości pracy szkoły, chętnie wracają do niej, uczestniczą w uroczystościach.
15. Rodzice, partnerzy szkoły i organ prowadzący są poinformowani o tym, jaki jest sens edukacyjny i wychowawczy działań, które szkoła realizuje, jaki jest ich cel oraz jakie działania szkoły sprawdzają się, ze względu na ich wartość edukacyjną, a jakie ze względu na ich wartość wychowawczą.
16. Rodzice są partnerami szkoły, wzorowo współpracują i angażują się w działania organizowane przez szkołę, integrują środowisko szkolne, wykazują inicjatywę - wprowadzono dziennik elektroniczny i skupiają się wokół priorytetu, jakim jest obecnie budowa boiska szkolnego.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Procesy	
Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy	A
Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej	B
Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	A
Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli	A
Kształtuje się postawy uczniów	A
Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	A
Obszar: Środowisko	
Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	A
Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów	B
Promowana jest wartość edukacji	A
Rodzice są partnerami szkoły	A

Raport sporządzili:

- Teresa Zając
- Bożena Walaszczyk
- Bernadeta Piestrak

Kurator Oświaty:

.....